

CAS PRÀCTIC

La Borsa, un mercat gegant de capital

Laura González
Seminari d'Economia
Tutora: Esperanza García
Curs 2017-2018
IES LA MALLOLA

ÍNDEX

I. INTRODUCCIÓ.....	1
1. Definició	3
2. Història i antecedents	3
2.1. Etimologia de la paraula	3
2.2. Evolució històrica.....	4
2.3. La globalització financera.....	5
2.4. La història de la Borsa de Barcelona	7
3. La recessió del cicle econòmic.....	10
3.1. Psico-economia: (behavioral economics):	10
3.2. La crisi financera	13
3.2.1. La crisi de Les Tulipes.....	15
3.2.2. El crack del 29	18
3.3.3. La bombolla immobiliària del 2007.....	19
3.3.4. La crisi internacional: 2008-2012.....	21
4. Principals borses mundials.....	23
4.1. Mercat borsari espanyol	25
5. Funcionament de la Borsa de Valors	25
8.1. Què es negocia a la Borsa?.....	29
8.1.1. Valors de Renda fixa.....	30
8.1.2. Valors de Renda variable.....	31
8.1.3. Renda variable o fixa?.....	31

8.2. Els mercats financers	31
8.2.1. Segons la fase de negociació dels actius financers:...	32
8.2.2. Segons el tipus d'actiu o instrument financer que s'intercanvii:.....	33
8.2.3. Segons la seva estructura	33
8.2.4. Altres tipus de mercats	34
8.3. Qui negocia a la Borsa?.....	37
9. La Borsa Espanyola	37
9.1. Requisits per entrar-hi:	38
9.2. Índexs	39
9.3. Seus de la Borsa Espanyola (com estan connectades)	40
9.4. Mercat continu (SIBE):	45
10. La Borsa al cinema.....	46
10.1. El raïm de la ira (The grapes of wrath).....	46
10.2. El llop de Wall Street	47
II. PART PRÀCTICA.....	50
III. CONCLUSIONS	73
IV. AGRAÏMENTS	75
V. BIBLIOGRAFIA.....	76
VI. ANNEXOS.....	77

INTRODUCCIÓ

Al batxillerat es proposa un treball de recerca i investigació durant una bona part de l'etapa, i abans de presentar-vos el meu treball, m'agradaria explicar-vos la meva motivació per haver-lo realitzat durant aquests mesos.

La motivació d'una persona és un motor que l'empeny a fer grans coses com aquest projecte, en el qual la meva principal motivació era el meu futur. I no ho era, sinó que ho segueix sent. Vaig emprendre aquest treball com si fos una visió del que m'agradaria estudiar i vaig encertar de ple al trobar-me amb un món que gaudeixo descobrint: la Borsa. Més endavant sé que m'agrairé haver fet aquesta feina per tot el que he après per mi mateixa, per tot allò que he entès i que mai abans ho havia fet; però sobretot pel llarg camí que he començat aquí i que espero acabar a la Borsa de Nova York algun dia. La meva motivació sóc jo, i aquest treball ha sigut l'espurna que ha encès el foc del que més m'agrada: l'economia i els seus enigmes.

A més, des de petita sempre m'ha semblat interessant l'apartat del telenotícies en el que es parla d'economia, i on surten gràfics de les diverses borses mundials. Mai ho entenia, no sabia què volien dir tantes fluctuacions; però ara tinc la capacitat d'interpretar-ho més fàcilment gràcies a tota la informació nova que he assimilat durant la realització del meu treball de recerca. Necessitava entendre més sobre aquest tema per poder entendre més el què estava passant al meu país, ja que crec que l'economia és el que realment mou el món sencer. Ara tinc la sort de ser jo qui els hi explico a la meva família les notícies sobre la Borsa, i m'agrada poder estar informada d'aspectes econòmics que molta gent desconeix.

A més de poder entendre la Borsa, amb aquest treball pretenc demostrar dues hipòtesis que vaig plantejar-me arrel de tots els fets polítics internacionals que han ocorregut durant aquest curs. Gràcies a la meva professora d'economia, que sempre comentava tot allò que passava al món, m'he adonat que l'economia sempre hi estava vinculada d'alguna manera. El que ella m'ha fet reflexionar és si tots aquests fets de política internacional afectaven a la Borsa; i si això era així, de quina manera hi afectaven? És que afectava a totes les borses de la mateixa manera?

Per una altra banda, no podia endinsar-me en aquest treball sense viure l'experiència d'ésser una inversora de veritat; així que vaig disposar-me a demostrar si els successos polítics prèviament estudiats afectarien també a una cartera de valors que jo mateixa he creat i he simulat, i com aquesta es veia afectada. El que buscava respondre era si realment un fet d'abast mundial podia fer-me arruïnar o enriquir en el cas que jo fos una inversora en Borsa.

D'aquesta manera ja tenia les hipòtesis del meu treball de recerca formulades. Ara només calia posar-se a treballar i demostrar com una petita onada podia provocar grans marees en el món de l'economia.

1. DEFINICIÓ

La borsa és un dels instruments de mediació financera que es basa en un mercat de capital obert al públic, on es realitza la compra-venda d'uns valors de lliure cotització. Tot i que l'objecte de la negociació és molt ampli (actius financers, or, metalls o altres béns), els més importants són els actius financers: les accions, les obligacions i els efectes públics. A la borsa, l'oferta és donada per les emissions de nous valors i la venda dels títols ja existents; per contra, la demanda està constituïda per la compra d'aquests valors. Com a tot mercat, es posen en contacte els agents compradors (inversors) i els venedors (empreses o particulars) d'accions, que actuen envers unes normes fixades per poder cotitzar a la borsa, oferint així garanties en les seves operacions borsàries. L'objectiu dels inversors en borsa és principalment l'obtenció de rendibilitat dels seus excedents, en canvi el dels venedors és el seu propi finançament.

Les borses de valors existeixen en quasi totes les capitals del món, i estan permanentment comunicades entre si. Totes les borses comparteixen una funció essencial: són el motor de creixement de l'economia d'un país, ja que recullen els estalvis dels qui participen i els converteix en una inversió; així que permet el fluid de la riquesa. Així, en cada una de les borses del món es defineix un índex general que, al final de cada sessió, indicarà si s'han produït més compres (augmentarà l'índex) o vendes (disminuirà). Per tant, la borsa és un mercat mundial de capital on trobem les majors operacions financeres del món.

2. HISTÒRIA I ANTECEDENTS

2.1. Etimologia de la paraula

No hem de confondre l'origen de la paraula "*borsa*" amb l'origen de la pròpia institució. Per tant, pel que fa a la paraula en el seu vessant financer té el seu origen a Flandes, a la ciutat de Bruges als segles XIII y XIV. En aquella època la ciutat tenia un dels principals ports del nord d'Europa i això la convertia en un centre financer molt important; a més de ser un punt estratègic per al

mercat de diamants. Allà residia la família noble dels Van Der Buërse, molt ben considerada gràcies a les reunions mercantils que realitzaven. Com tota família rellevant de l'època comptava amb un escut d'armes format per tres bosses de pell (uns moneders). Aquesta representació era el símbol clau de la família pel gran volum de negocis que es duïen a terme a casa seva, relacionant el seu cognom holandès amb un lloc on es feien transaccions.

D'aquesta manera Buërse va derivar en la paraula "borsa" en espanyol, per referir-nos al mercat de valors. Però en altres llengües, com el francès, l'alemany o l'italià també se'n va derivar la paraula: *bourse*, *börse* o *borsa*, respectivament.

2.2. Evolució històrica

L'origen de la Borsa es remunta a les fires medievals de l'Europa Occidental on es tramitaven títols amb valor mobiliari¹. Més endavant, com ja hem vist, va aparèixer la paraula "Borsa" com a tal a les dependències de la família Van Der Būerse. Des de llavors es començà a anomenar "borsa" a tots els indrets físics on s'efectuaven transaccions comercials i on els comerciants cotitzaven les seves pertinences de valor. A partir d'aquí, la primera borsa va néixer a Amsterdam l'any 1602 (Borsa de Valors d'Amsterdam), com a conseqüència dels negocis comercials expansius a càrrec de la Companyia Holandesa de les Índies Orientals, que començà a oferir participacions per finançar-los. Durant els segles següents es va anar instituint la Borsa de valors arreu del món gràcies a la propagació del capitalisme i de l'empresa privada.

Com a exemples tenim els anys de creació de la borses següents:

---

¹ **Títols amb valor mobiliari:** fa referència als instruments financers que van sorgir per

Londres	1570
Nova York	1792
París	1794
Madrid	1831

L'índex borsari més antic és el **Dow Jones**, creat a finals del segle XIX amb l'objectiu de mesurar l'activitat financera dels Estats Units. En aquell moment només estava composta de 12 empreses, tot i que avui dia la formen 30.

2.3. La globalització financera

Per saber com es feien totes les operacions financeres de la Borsa al segle passat, quan no comptaven amb ordinadors ni cap tipus de tecnologia semblant a l'actual; cal remuntar-se a la Borsa de París al segle XX.

Sessió en el "corro" de la Borsa de Bilbao, 1963

FONT: <http://www.rtve.es>

Els operadors borsaris del moment es reunien al voltant d'una jardinera circular plena de sorra en el seu interior. Aquest indret tant característic s'anomenava "el corro", lloc mític al voltant del qual es negociaven les ordres de compra i venda dels títols financers i per consegüent, la

seva cotització, per part dels participants en les operacions borsàries. Això va succeir abans del procés d'informatització que van patir els mercats, i quan la Borsa encara no tenia la importància que té actualment. Però poc a poc, aquesta importància va anar creixent de manera que les transaccions de títols es van passar a realitzar mitjançant ordinadors que comptaven amb programes informàtics bàsics que emmagatzemaven les dades.

Al voltant de la dècada del 1980 es va produir el procés de la globalització financera, que va marcar la aparició d'un mercat mundial i interconnectat de capital. Aquesta globalització va incrementar la fluïdesa, la circulació i la transformació del capital a nivell mundial. Són 3 els factors que van contribuir a generar aquest procés:

1. L'absència d'intermediaris: Abans d'aquest procés l'economia d'un país era una *economia d'endeutament*, és a dir, que els agents que necessitaven el finançament obtenien els recursos per mitjà del crèdit bancari. Però es va modificar la forma de finançament de les grans empreses, ja que aquestes van acudir al mercat financer directament, sense passar per la intermediació d'un establiment bancari, el que es coneix com a *economia de mercat*. Mitjançant l'emissió d'accions al sistema financer mundial, les empreses van poder abastir-se de tots els recursos necessaris sense comptar amb cap tipus de crèdit bancari.
2. La desregulació: Es van desmantellar les regulacions internacionals de transferències de capitals d'un país a un altre. El principal objectiu d'això era facilitar la lliure circulació d'aquests capitals a nivell mundial. El primer país en obrir les seves fronteres financeres va ser els Estats Units, seguit del mercat financer japonès i més tard s'uní Europa. Els dirigents d'aquestes tres grans potències van prendre mesures polítiques per accelerar la transferència de capitals, com la liberalització de l'economia europea o la integració financera d'alguns països.

3. La liberalització dels mercats financers: es basava en la interconnexió dels mercats, facilitada per la comunicació informàtica permanent d'aquests. A partir de llavors, els operadors financers com els bancs, les empreses o els estats, podien passar d'un mercat a un altre, d'un títol a un altre, d'una moneda a una altra; sempre buscant la major rendibilitat possible.

Actualment, les Borses del món estan permanentment connectades entre sí, i els operadors borsaris poden invertir en qualsevol moment i qualsevol lloc del món sense cap inconvenient.

2.4. La història de la Borsa de Barcelona

La història de la Borsa Oficial de Barcelona es divideix en 4 èpoques diferents per les quals va anar evolucionant:

- La primera època (1830-1914) remunta a l'Edat Mitjana, quan es va produir a Catalunya una revolució comercial que necessitava un lloc on tramitar els negocis que hi tenien lloc. Degut a aquesta necessitat, es va fundar la Borsa de Barcelona amb seu a l'edifici de la Casa Llotja de Mar al passeig d'Isabel II, on es va desenvolupar un mercat lliure i no regulat. Avui dia coneixem la Llotja de Mar com la seu històrica de la Borsa de Barcelona. En aquell moment, des de l'any 1831 fins al 1890 la seu de la Borsa Oficial

Casa Llotja de Mar, Barcelona

FONT: <https://singulariscatering.com/casa-llotja-mar/>

d'Espanya es trobava a Madrid, però un nou codi legal no va permetre el monopoli² mitjançant el qual funcionava la Borsa, per aquest motiu se li va oferir a Barcelona ésser la nova seu oficial. Però la ciutat, amb perspectives de prosperitat i creixement del seu mercat, no ho va acceptar. Així, es van anar creant societats mercantils a Barcelona; en un principi molt reduïdes però que es van convertir en empreses de grans dimensions que necessitaven inversions importants i que per tant, havien d'acudir a fons externs. D'aquesta manera van sorgir les primeres societats anònimes de Catalunya ja que totes tenien en comú el fet d'haver d'invertir grans quantitats de capital.

A mitjans del segle XIX l'activitat econòmica del mercat barceloní va créixer i va encetar la compra-venda de títols i valors, juntament amb el desenvolupament d'una indústria que proporcionava força ocupació. Així la Borsa de Barcelona es va convertir en el mercat d'accions més operatiu del moment, essent un mercat lliure, és a dir, no subjecte a normatives governamentals, sinó regulat per acords entre els participants. Aquesta primera fase la coneixem avui dia com l'època del mercat lliure de valors de la Borsa de Barcelona.

→ La segona època (1915-1939) comença quan es va crear la Borsa Oficial de Comerç de Barcelona, amb funcionament d'un Mercat Oficial, imposat i d'obligat compliment, per les institucions governamentals d'Espanya en aquell moment. Tot i així, en aquesta època van coexistir els dos tipus de mercats separats en dos edificis diferents, l'un a la casa de la Llotja i l'altre a un edifici al centre de Barcelona, subjecte a la normativa espanyola. (per això, aquesta fase se la coneix com l'època del Mercat Dual).

---

² **Monopoli:** estructura de mercat en què moltes empreses venen productes semblants, però no idèntics. Es caracteritza per la diferenciació del producte, la llibertat d'entrada i sortida dels mercats i el control de les empreses sobre el preu, ja que el producte no és homogeni.

→ La tercera època (1939-1988) comença amb la Guerra Civil acabada, quan la Borsa emprèn de nou la seva activitat i ha d'ajustar-se a una nova llei de Reforma del Mercat de valors. En aquest moment, la Borsa ja només funciona com un Mercat Oficial.

→ Finalment, la quarta i última època fins el moment (1988-actualitat) amb l'establiment d'un mercat interconnectat amb altres institucions; informatitzat i continu. Ara ja no és la pròpia Borsa la que s'autoregula, sinó que ho fa la Comissió Nacional del Mercat de Valors, i en altres àmbits es sotmet a la regulació d'altres institucions

Seu de la Borsa de Barcelona al Passeig de Gràcia

FONT: <http://blocs.xtec.cat/historia/>

governades per la Generalitat de Catalunya. La Borsa evoluciona amb diversos canvis, tals que s'inicia un procés de bancarització³ del mercat; i a més, ja no és una corporació de dret públic sinó una Societat Anònima que actua sota la regulació d'un Consell d'Administració. És en aquest moment quan, conjuntament amb altres institucions borsàries del país, institueixen la Bolsa y Mercados Españoles (BME). A partir d'aquest moment, els socis de la borsa milloren les seves condicions per afrontar l'important desmutualització⁴ que té lloc a l'any 2006.

Avui dia la Borsa de Barcelona té la seva seu al Passeig de Gràcia i està regida per la Societat rectora de la Borsa de Valors de Barcelona.

---

³ **Bancarització:** procés que fa algú o alguna institució, així com un grup social o un país per desenvolupar o resoldre les seves activitats econòmiques a través de la banca.

⁴ **Desmutualització:** procés pel qual la borsa de valors canvia d'ésser una entitat no lucrativa a ser una societat anònima amb ànim de lucre i controlada per accionistes.

3. LA RECESSIÓ DEL CICLE ECONÒMIC:

Les bases creades a partir de la globalització financera presenten grans riscos per a la comunitat internacional i poden comportar grans crisis a nivell mundial.

Els mercats financers com les Borses de valors poden actuar de manera mimètica, és a dir, amb imitació. Només cal que alguns inversors obtinguin un títol i que aquest tingui un canvi a l'alça perquè uns altres inversors facin el mateix. El mateix pot passar a l'inrevés, i conduir-los directament a la ruïna.

Aquest mecanisme s'anomena **bombolla financera**, que s'infla amb l'especulació i finalment explota, degut a la pròpia inestabilitat dels mercats financers.

Per tant, en aquest apartat és important tenir en compte el concepte de l'**especulació**. Tot i així, abans de parlar sobre l'especulació cal tenir clar el següent concepte:

- Prima de risc: és l'indicador que compara el risc que té una inversió per sobre d'una altra.

Així, l'especulació és una operació comercial que es practica amb qualsevol actiu, de manera que es compren a un preu baix i es mantenen fins que aquest pugui de preu per vendre'l. D'aquesta manera l'especulador accepta el risc de l'operació financera en busca del benefici. No tenen interès en posseir l'actiu que s'intercanvia, sinó en el negoci que obtindran amb aquest.

3.1. Psico-economia: (*behavioral economics*):

"S'ha dit certament que els homes pensen en ramat, embogeixen en ramat, però recuperen la sensatesa poc a poc i d'un en un". – Charles Mackay

Relació entre l'economia (esquerra) i la psicologia (dreta) per mitjà de la psico-economia (centre)

Un aspecte a tenir en compte pel que fa a les crisis econòmiques és el comportament i les reaccions dels inversors quan operen a la Borsa. La ciència que estudia aquest comportament s'anomena psico-economia o economia conductual, i respon a totes les qüestions sobre les actuacions de tots aquells que inverteixen en borsa. Per exemple, ens ajuda a saber per què actuen de la manera que ho fan, sabent que poden arruïnar-se; o per què la resta de inversors imiten la seva conducta. També respon a preguntes més generals referents a la història de l'economia, en relació a les conductes humanes; com per exemple, conèixer per què, al llarg de la història, els humans no hem après dels errors econòmics que han provocat greus crisis econòmiques. Aquesta ciència ha estat present en nombrosos estudis sobre la conducta humana en l'economia, i s'ha recollit, al llarg de la història, en llibres des de "*The theory of Moral Sentiments*" d'Adam Smith al 1759, fins a "*Decision making under risk*" de Kahneman al 1979.

Per tant, l'economia conductual és l'estudi de la psicologia pel que fa als processos de la presa de decisions econòmiques dels individus i de les institucions. La hipòtesi principal d'aquest camp és:

El comportament dels economistes de maximitzar els seus beneficis, és una aproximació al comportament de la gent real?

A més, aquesta ciència es basa en tres principis bàsics:

- a) Els consumidors prefereixen uns béns a uns altres
- b) Els consumidors s'enfronten a les limitacions del seu pressupost
- c) Concepte d' utilitat: tenint en compte els seus gustos, els seus pressupostos i els diversos preus dels béns, decideixen comprar aquells béns que maximitzin el seu benestar personal.

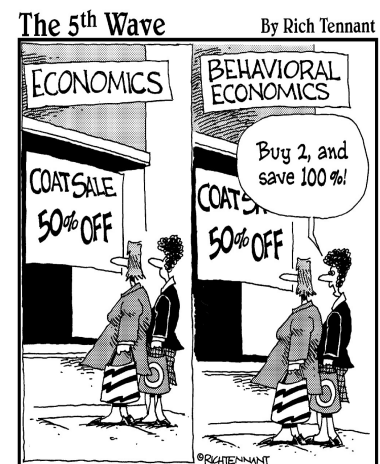
En un món ideal la gent sempre hauria de prendre decisions òptimes que els proporcionin el major benefici i satisfacció. Però l'economia no és un món ideal, al contrari; aquesta teoria d'elecció racional indica que quan els humans es presenten amb diverses opcions sota una condició

d'escassetat, opten per l'opció que maximitzi la seva satisfacció individual. Aquesta teoria suposa que les persones, tenint en compte les seves preferències i limitacions, són capaces de prendre decisions racionals valorant els costos i beneficis de cada opció disponible. La decisió definitiva serà la millor opció per a l'individu. La persona racional té autocontrol i no es veu afectat per les emocions i factors externs i, per tant, sap què és millor per a ell mateix. Per desgràcia, l'economia del comportament explica que els humans no són racionals i són incapaços de prendre aquestes bones decisions.

L'economia del comportament es basa en la psicologia i l'economia per estudiar per què la gent pren decisions irracionals, i com la seva conducta no segueix les prediccions dels models econòmics. Aquesta branca de la psicologia intenta explicar per què un individu opta per la tria A, en comptes de triar B.

Una de les aplicacions de l'economia conductual és la de les finances del comportament, que busca explicar per què els inversors prenen decisions precipitades quan cotitzen als mercats de capitals.

⁵Com a exemple clar, tenim que les empreses incorporen cada vegada més l'economia del comportament per augmentar les vendes dels seus productes. Al 2007, el preu de l'iPhone de 8GB es va introduir per \$ 600 i es va reduir ràpidament a \$ 400. Què passa si el valor real del telèfon era de \$ 400 des d'un principi? Si Apple va presentar el telèfon per 400 dòlars, la reacció inicial al preu del mercat de telèfons intel·ligents podria haver estat negativa ja que es podria considerar que el telèfon era massa car. Però introduint el telèfon a un preu més alt i reduint-lo a \$ 400, els consumidors creien que estaven aconseguint un bon negoci i les vendes van augmentar per a l'empresa.

---

⁵ Caricatura com a exemple de la conducta dels compradors, que es guien pel que perceben amb els sentits i no paren atenció a l'hora d'entendre els missatges de les ofertes. Per això, sovint ens deixem portar per les ofertes enganyoses.

FONT: www.behavioraleconomics/66754/sales.com

Pel que fa a les finances, hi ha 3 observacions a tenir en compte en la seva presa de decisions:

1. **HEURÍSTICA:** presa de decisions dels consumidors no de manera racional, sinó basada en l'experiència i la creativitat de l'individu i del seu mateix col·lectiu. Es desmenteix l'afirmació que diu que l'experiència és la mare de la ciència, basant-se en que els humans no aprenen res ni de la seva pròpia experiència ni de la del seu col·lectiu. Per tant, segueix repetint els mateixos errors de la història, que provoquen conseqüències destructives per al progrés de l'economia.
2. **PRESENTACIÓ:** presa de decisions depenent de la forma en que se li presenti al consumidor.
3. **INEFICIÈNCIES DEL MERCAT:** intent d'explicar les contradiccions en els resultats de la decisió presa, mitjançant les expectatives racionals i la teoria dels mercats.

Els teòrics de la psico-economia alerten de dos grans perills a la Borsa:

1. L'excessiva confiança en els coneixements propis
2. El seguiment de les decisions de la majoria

3.2. La crisi financera

L'economia és cíclica, per tant, experimenta constantment fluctuacions en la Borsa. Aquestes oscil·lacions poden ser positives, i donar lloc a una etapa de recuperació, evolució i prosperitat econòmica; o per una altra banda, poden ser evolucions negatives amb conseqüències recessives que provoquen depressions financeres.

Aquestes **recessions** són provocades per un procés decreixent de les variables econòmiques durant, al mínim, dos trimestres. Si aquesta recessió és molt prolongada, es parla de **depressió**.

Les crisis, aquests fenòmens econòmics devastadors que es produeixen per una forta fase recessiva del cicle econòmic, tenen origen en aquests

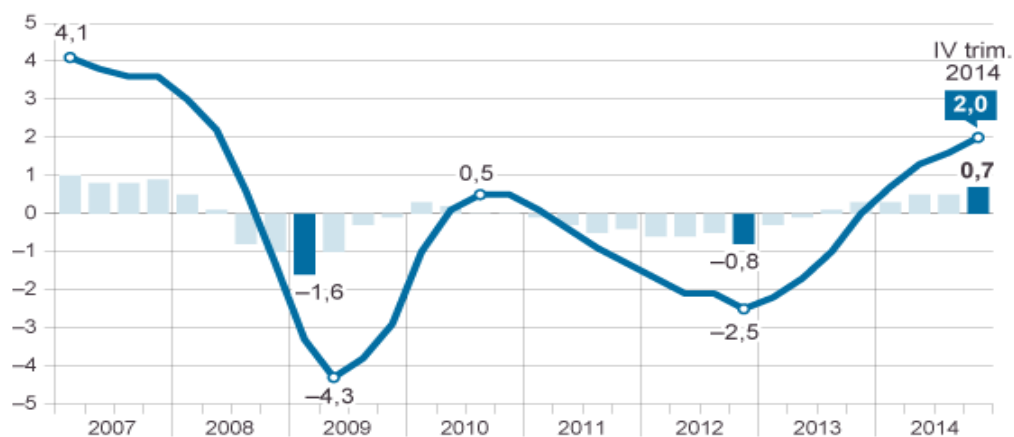
tipus de comportaments humans estudiats prèviament. Aquestes crisis mostren com és d'igual la naturalesa humana i la seva manera de prendre decisions malgrat les diferents circumstàncies en les que ens podem trobar.

Les crisis afecten a la vida de les persones, però també al col·lectiu en el que conviuen. Pel que fa a les característiques d'una "crisi" trobem:

- Poden afectar només a l'economia d'un país (crisi de Mèxic el 1994) o a escala mundial (crac del 29)
- Poden desencadenar-se en qualsevol àmbit (financer, industrial, bancari, etc.)
- PIB⁶ de creixement negatiu
- Caiguda de la producció i consum
- Alt índex de desocupació⁷
- Retallades als salaris i augment dels preus
- Increment dels impostos
- Devaluació de la moneda del país
- Altes taxes d'interès i capital escàs

PRODUCTO INTERIOR BRUTO DE ESPAÑA

En % — Tasa interanual ■ Tasa trimestral

8

Fuente: INE.

EL PAÍS

⁶ **PIB**: és el valor monetari total dels béns i serveis finals produïts per al mercat durant un any, dins les fronteres d'un país.

⁷ **Desocupació**: situació de les persones en edat i voluntat de treballar, però que no té un lloc de treball.

⁸ FONT: https://elpais.com/economia/2015/01/30/actualidad/1422605109_720412.html

Aquest gràfic mostra l'evolució del PIB d'Espanya entre els anys 2007 i 2014, durant la gran crisi que va patir l'economia espanyola a partir de l'any 2008. Es mostren dues variables: la taxa interanual (blau fosc) i la taxa trimestral (blau clar). Ambdues comparteixen el mateix comportament durant aquest període. Veiem com aquesta recessió (que va començar l'any 2008) va provocar una caiguda en picat del PIB espanyol al 2009 i que poc a poc, va anar recuperant-se. Això va produir un elevat nombre de desocupats, una disminució de la producció i del consum i retallades en els salaris acompanyats d'un procés d'inflació.

Les crisis econòmiques estudiades mantenen una relació de semblança molt forta amb l'actualitat financera, regida per la cobdícia, és a dir, l'afany excessiu de riquesa. Així, al llarg de la història han tingut lloc nombroses crisis econòmiques arreu del món, que expliquen el funcionament actual de l'economia:

3.2.1. La crisi de Les Tulipes

Les tulipes⁹ van introduir-se a Europa al segle XVI. Aquest tipus de flor silvestre és molt variat. En el seu estat natural, és d'un mateix color; tot i que n'hi ha de moltes espècies i de molts colors. Té les fulles llargues, però res en comparació a la seva llarga tija. Les tulipes solen cultivar-se artificialment per adquirir colors més lluent i així, fer-les més atractives. Tot i així, no suporten els additius i acaben per debilitar-se, fins que moren.

La tulipa va ser vista per primer cop al 1550 a un jardí d'un famós col·leccionista de material exòtic. A aquest home li havien enviat aquesta flor des de Constantinoble, on aquesta era molt apreciada des de molt abans; poc després, ho seria mundialment.

Holanda i Alemanya van ser els primers països en plantar tulipes, i les classes benestants d'aquestes zones europees comerciaven amb els bulbs de les tulipes, pagant-ne preus desorbitats per ells, l'any

---

⁹ *tulipa*, paraula de procedència turca que significa "turbant"

FONT: <http://elhistoricon.blogspot.com.es/2016/10/tulipomania-la-locura-de-los-tulipanes.html>

1600 aproximadament. En aquest mateix any, Anglaterra va cultivar les primeres plantacions. La bona reputació de les tulipes va estendre's durant l'any 1634, fins al punt que estava mal considerat que un home de classe alta no en tingués una col·lecció. Poc temps més tard, la moda de tenir aquestes flors es va traspasar a les classes mitjanes i als comerciants, que van començar a competir entre ells pel preu que pagarien per elles. Com a exemple, Conrad Gesner, un comerciant de Harlem, va arribar a pagar la meitat de la seva fortuna per un únic bulb de tulipa, amb la idea de conservar-lo i despertar admiració, no de vendre'l. Va ser en aquest mateix any quan la moda de posseir tulipes era tan gran que els holandesos van descuidar-se de la indústria del país, i tota la població va endinsar-se en aquest comerç. Com més augmentava aquesta moda, més augmentaven els seus preus; fins al punt que el 1635 moltes persones van invertir cent mil florins* per quaranta llavors de tulipes. Aquestes arrels es venien segons el seu preu en perits, una unitat menor al gram; i podien arribar a costar fins a 2000 florins¹⁰.

Al 1636, només quedaven dues llavors de tulipes a Holanda, una era propietat d'un comerciant d'Amsterdam i l'altre estava a Harlem. Tot i que no eren de la millor qualitat, els especuladors estaven tan ansiosos per tenir-los que una persona va oferir fins a tot el seu terreny edificable per la de Harlem. A conseqüència d'això, la demanda de tulipes va augmentar tant que va establir-se un mercat regular pel seu comerç a la Borsa d'Amsterdam i altres ciutats, entre elles, Harlem.

Van començar a aparèixer els primers símptomes de risc a la borsa: els inversors estaven sempre alerta de qualsevol especulació nova per comerciar amb les tulipes, emprant els coneixements que tenien per causar variacions en els preus. Al principi, la confiança era tan alta que tothom guanyava benefici: els majoristes de tulipes guanyaven beneficis enormes, venent-les a preus molt elevats. Molts d'ells es van enriquir en poc temps. Pensaven que la mania per

---

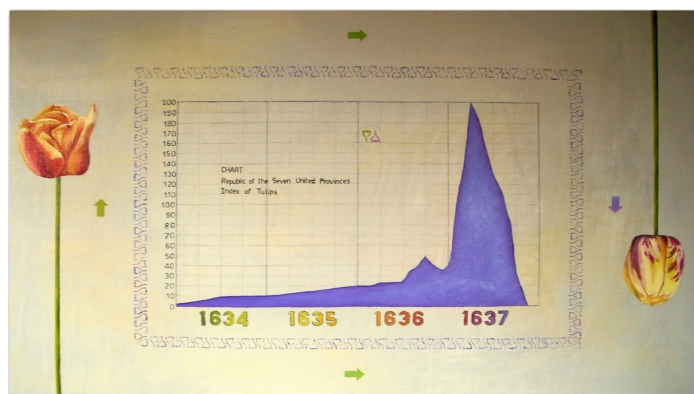
¹⁰ **Florins:** moneda utilitzada als Països Baixos abans de la implantació de l'euro a la Unió Europea.

aquestes flors seria eterna i que Holanda s'ompliria de riquesa, acabant amb l'època de pobresa que havia patit aquest país. Gent de totes les classes convertia les seves propietats en diners per invertir-los en tulipes posteriorment. S'oferien terrenys i immobles a preus perillosament baixos, i les gangues es van estendre a l'estranger, de manera que a Holanda li arribaven diners de totes parts del món. Per aquest motiu, els preus dels productes de primera necessitat van augmentar, igual que el de les cases i les terres; Holanda seguia enriquint-se. Aquest comerç va esdevenir tan complicat que van creure oportú redactar un codi legislatiu per a comerciants.

Però els més prudents començaven a entendre que aquella bogeria per les tulipes no duraria per sempre, així que la gent rica ja no comprava les flors per crear admiració, sinó per vendre-les i aconseguir el màxim benefici. Va ser quan va estendre's aquesta pràctica quan els preus van caure extremadament i ja no van tornar a remuntar. El pànic va apoderar-se dels ciutadans i van produir-se una infinitat d'impagaments degut a la baixada de preus que s'havia produït. Els venedors es negaven a pagar la diferència entre el preu de venda i el preu actual. Un altre cop la pobresa es va estendre pel poble holandès, i alguns habitants tenien encara bulbs de tulipes que ningú volia comprar, encara que els venien a una quarta part del preu al que s'estaven venent anteriorment.

Tothom culpava al veí i els hi ocultaven les seves riqueses, per tal d'invertir-les en altres països. Els ciutadans holandesos, amb la mateixa rapidesa que s'havien enriquit, ara s'havien quedat en la misèria de la qual havien sortit. A partir d'aquesta situació, els propietaris de les tulipes van reunir-se per decidir com afrontar el deute públic. Al principi, el govern va rebutjar intervenir-hi. El fort enuig dels ciutadans i les fortes baralles que es van crear van portar a les comissions d'Amsterdam a prendre una decisió: tots els contractes de compra-venda de tulipes realitzats durant la revolució de les tulipes abans del 1636 quedaven anul·lats, i els que van comprar-ne posteriorment havien de pagar el 10% del preu al venedor. Aquesta solució no va resultar satisfactòria ja que els

venedors volien els seus diners i els compradors no estaven d'acord en pagar un preu tan elevat per una flor el valor real de la qual no era ni del 10% del preu acordat. Com que el tribunal de justícia d'Holanda va dictaminar que aquestes deutes no eren reconeguts com a deutes públics, no hi havia l'obligació de pagament i per tant, ningú ho feia. El govern seguia sense trobar una solució factible, de manera que van permetre que els beneficiats de la situació conservessin la seva riquesa mentre que els perjudicats havien de quedar-se arruïnats amb la quantitat de tulipes que havien adquirit. El comerç del país va patir un fort descens del qual trigaria a recuperar-se. El mateix va passar a Anglaterra i França, que van imitar el comportament especulatiu dels holandesos. Per aquest motiu, actualment la tulipa és la flor més cotitzada i encara en aquests països se'n paguen preus elevats per elles. Així, una flor com la tulipa, tot i que no és ni la més maca ni la més perfumada, s'havia arribat a valorar en la mateixa quantitat que el menjar i l'allotjament d'una família durant diversos anys.

Índex de tulipes venudes durant "la mania de les tulipes" a Holanda, segle XVII.

FONT: <http://www.economiaxnoi.it/1637tulipani.html>

3.2.2. El crack del 29

La Gran Depressió és una de les pitjors crisis a escala mundial de tota la història. Va esclatar als Estats Units un dimarts 29 d'octubre del 1929 ("*dimarts negre*"), quan les empreses van perdre tot el seu valor a causa d'una bombolla especulativa. A causa d'això es va

produir una depressió econòmica, a la qual se li van afegir catàstrofes de caràcter climàtic, com la *Dust Bowl*¹¹. Es va difondre a la resta del món degut a la disminució del comerç i dels fluxos de capital internacional. En especial, l'economia espanyola es va veure afectada encara que en aquella època no estigués tan desenvolupada com les altres economies europees. Aquesta crisi econòmica va provocar, a Espanya, canvis polítics i inestabilitat social. Per una banda, aquesta recessió econòmica va propiciar la caiguda de la dictadura de Primo de Rivera (1923-1930) i amb això, la fi del sistema monàrquic. Gràcies a això es va establir la Segona República Espanyola. Per l'altra banda, es van endarrerir els avenços de sectors com el dels serveis, la construcció i les indústries. També va afectar a les exportacions i importacions, ja que es va reduir la inversió estrangera i, a més, molts immigrants van tornar a Espanya, el que va provocar un augment del dèficit de l'Estat i de l'atur. Tanmateix, les persones desocupades no comptaven amb cap tipus de subsidi. Un altre canvi considerable va ser l'augment del valor de la pesseta respecte al dòlar. Totes aquestes conseqüències són semblants a l'actualitat: l'endeutament de les famílies, el tancament de les empreses, els alts nivells d'atur, etc. Si a això li sumem la posterior guerra civil, les esperances d'una recuperació econòmica eren nul·les. Espanya va quedar enfonsada en una greu situació de pobresa juntament amb el període de la postguerra.

3.3.3. La bombolla immobiliària del 2007

“Quan EEUU esternuda, el món es refreda”. Aquesta va ser l'eslògan del segle XX en referència a la crisi econòmica que es va crear a nord americà nord-americà però que va afectar a les economies europees degut a que el sistema financer està interconnectat. Els EUA prenen decisions segons els seus

---

¹¹ **DUST BOWL:** Va ser un fenomen meteorològic provocat per la sequera del moment. Va consistir en unes impressionants tempestes de sorra que omplien les ciutats i els camps de pols negre i molt espès, perjudicant així l'economia agrària de les grans planes que s'estenien des de Mèxic fins a Canadà.

interessos, que s'estenien per tot el món i van acabar produint una altra gran depressió internacional al 2007.

La bombolla immobiliària va començar amb un període d'increment dels preus dels habitatges. Llavors, el nombre de famílies que podien pagar les hipoteques havia augmentat degut a la facilitat per a accedir al crèdit bancaris. El detonant d'aquesta crisi va ser una pràctica anomenada "*hipoteques subprime*"¹². Aquestes hipoteques començaven amb un baix interès els primers anys per després elevar-se dràsticament, confiant en que l'època de fortes alces dels preus immobiliaris continuaria. Tothom semblava estar guanyant diners: tant les empreses de construcció com els agents immobiliaris, així com els consumidors per primer cop tenien una casa pròpia. La bombolla va explotar quan, per la saturació del mercat, els preus van començar a caure i alguns hipotecats, en veure que el valor de l'habitatge resultava ser inferior al valor de la hipoteca, van començar a no pagar els préstecs i a tornar les claus dels habitatges al banc. D'aquesta manera van néixer els actius "tòxics", és a dir, els títols en què s'havien repartit les hipoteques i els bons emesos en relació a aquestes. Aquests actius van iniciar un fort descens perdent gran part dels seu valor original. A més, els bancs hipotecaris nord americans van convertir el seu crèdit en títols, amb la finalitat d'obtenir crèdits en els bancs de negocis. Durant el 2008, casi un 1'3% milions d'habitatges van ser actius de negoci financer (un 79% més que l'any anterior). El resultat d'aquesta bombolla va ser una crisi de desconfiança en els bancs i el bloqueig del mercat de crèdit: cap banc es fiava dels altres, ja que no se sabia la quantitat d'actius "tòxics" que tenien, per la qual cosa van deixar de prestar-se entre si. L'any 2008, els principals bancs i institucions financeres van anunciar pèrdues de casi 435.000 milions de dòlars. Moltes d'aquestes institucions van estancar-se en nombres negatius a les seves comptes i es van declarar en fallida.

---

¹² **Hipoteques subprime:** tècnica que consistia en concedir préstecs a gent que normalment no podria accedir a una hipoteca ja que comptaven amb un alt risc d'impagament (aquestes famílies tenien poca solvència).

Els governs dels respectius països van haver de rescatar els bancs perquè podria suposar un col·lapse en la pròpia economia. Com a exemple, trobem que els plans de rescat que van preparar els governs nord americans nord-americans superaven els 700.000 milions de dòlars. (Algunes de les empreses rescatades van ser; Lehman Brothers, banc d'inversió nord-americà; o Northern Rock, al Regne Unit). La desconfiança en els bancs va desembocar el 2008 en una recessió global, la més gran després de la del 1929.

3.3.4. La crisi internacional: 2008-2012

Degut a la bombolla immobiliària del 2007, els governs van haver d'acudir en ajuda dels bancs amb problemes, com ja hem vist. Alhora, es van veure forçats a actuar mitjançant polítiques d'expansió de caràcter monetari per compensar la caiguda de la demanda generada per la crisi. Gràcies a això, el 2012 l'economia mundial va començar a superar la crisi. Però els augments de la despesa pública i els dèficits públics van fer que tornés la desconfiança en els mercats financers internacionals, provocant una crisi d'endeutament que va afectar especialment a la zona euro. El 2011, els governs no sabien d'on aconseguir els diners públics, ja que les seves finances estaven molt debilitades (tant a Europa com als EUA). El creixement econòmic global depenia, llavors, de la reacció de les potències econòmiques emergents (com per exemple, Àsia). Els països europeus van recórrer a reformes per recuperar la confiança en l'euro. Així, en l'actualitat es coneix aquesta Gran Recessió com una crisi en forma de "W", que va acabar amb un creixement equilibrat. En l'actualitat, l'any 2017 podem dir que la crisi econòmica ja ha finalitzat. En el cas d'Espanya, s'han superat els nivells del PIB¹³ que tenia abans de la crisi. Tot i així, aquesta va tenir un fort impacte en l'economia espanyola que encara arrosseguem:

- Molt elevats nivells d'atur

- Baixa productivitat
- Creixement de l'economia basat en un fort endeutament extern
- Caiguda de la demanda agregada¹⁴
- Enfonsament d'importants sectors, com el de la construcció

Pel que fa a les entitats financeres espanyoles, es van trobar amb dos problemes seriosos:

- Tenien molts préstecs concentrats en el sector immobiliari
- Havien concedit aquests préstecs amb un finançament obtingut en els mercats internacionals

Malgrat aquest fort impacte de la crisi i la taxa d'atur elevada, l'economia espanyola presentava fortaleces que caldria explotar en el futur:

- Infraestructures de primera línia mundial, com la xarxa d'autopistes més extensa d'Europa. A més, es troba en una localització privilegiada per al comerç marítim (entre Europa i Àfrica i entre el Mediterrani i l'Atlàntic).
- Abundant capital humà competitiu. El 38,2% (segons estudis de l'any 2012) de la població espanyola entre 25 i 34 anys té titulació universitària.
- Teixit empresarial competitiu a escala mundial. Hi ha empreses líders espanyoles en els sectors més rellevants de les activitats econòmiques.

Per tal que Espanya es pogués recuperar totalment de la gran crisi que va patir, es va necessitar un nou model de creixement basat en la millora de la productivitat i en una millora de la capacitat per captar la demanda externa de productes espanyols. Per això, calia remarcar sectors econòmics amb una forta capacitat de generar ocupació. Aquests sectors que van actuar com a motors del creixement del país van ser:

- Sectors de béns exportables (agricultura, mineria, etc.): representaven un 17% del PIB i van donar feina al 19% de la població espanyola l'any 2015.
- El turisme. Espanya ocupa, encara actualment, una posició de lideratge en aquest sector. A més, es situa en una alta posició

---

¹⁴ **Demanda agregada:** suma de la despesa en un país dels: consumidors, empreses, l'Estat i el sector exterior; i que depèn del nivell de preus, la política monetària, fiscal, exterior, etc.

pel que fa a la qualitat dels seus recursos culturals. Representava el 8% del PIB i un 6% de l'ocupació total l'any 2015. Malgrat aquestes dades, actualment han incrementat el valor del PIB i l'ocupació.

- Serveis locals i empresarials. (distribució majorista i detallista, serveis socials, etc.). Engloba els serveis tecnològics i informàtics, i els serveis professionals, com els jurídics, serveis publicitaris, enginyeria, etc. Representaven el 25% del PIB i el 33% de l'ocupació l'any 2015. En l'actualitat, com que les empreses es mouen a l'estranger, milloren la qualitat dels seus serveis i així, eleven la productivitat i competitivitat de les empreses espanyoles.

Malgrat tot, aquest creixement s'ha aconseguit, en part, a uns salaris baixos en comparació a la resta de països del seu entorn. És a dir, una competitivitat per part d'Espanya basada en el baix preu de la mà d'obra. Entre d'altres factors, com els retrocessos industrials, la disminució del nivell de vida general de la població i la precarietat del món laboral. Tan precàries són les condicions laborals que, en els darrers anys, ha sorgit una nova classe social formada pels obrers més explotats anomenada "el *precariat*".

4. PRINCIPALS BORSES MUNDIALS

Les borses dels diferents països del món s'ordenen de major a menor importància segons la seva capitalització borsària¹⁵, és a dir, el valor efectiu total dels títols cotitzats en la borsa. Es calcula multiplicant el nombre d'accions pel seu valor, i sumant-los. L'augment de la capitalització borsària provoca inflació¹⁶ i un creixement en les cotitzacions. A partir d'aquests valors i amb valors de l'any 2017, la classificació de les 10 borses mundials amb més capitalització és la següent:

---

¹⁵ **Capitalització borsària:** és el valor efectiu total dels títols cotitzats en la borsa. Es calcula multiplicant el nombre d'accions pel seu valor i sumant-los. (Les dades de capitalització borsària estan actualitzades el dia 18/07/17 a les 16:02 per <http://www.expansion.com/mercados/cotizaciones/indic.html>).

¹⁶ **Inflació:** augment continuat i generalitzat dels preus

Mercat Borsari	Any de creació	Capitalització borsària (mil milions \$)	Principals índexs borsaris
Borsa de Nova York	1792	21858,32	Dow Jones S&P 500
NASDAQ	1971	19876,53	Dow Jones NASDAQ 100
Borsa de Tokio	1878	19724,74	NIKKEI 225
Borsa de Londres	1570-1801	19481,75	FTSE 100
Borsa de Hong Kong	1891	26883,51	HangSeng
Borsa de Shanghai	1990	22134,21	SSE Composite
Borsa de Toronto	1852	14941,32	S&P TSX 60
Deutsche Börse	1992	12014,06	DAX 30
Australian Securities Exchange	1861	5693,10	ASX 200
Bombay Stock Exchange	1850	31213,59	BSE Sensex

4.1. Mercat borsari espanyol

Pel que fa al nostre país, la Borsa Espanyola, no forma part de les més importants del món i tampoc hi influeix gaire, però sí que té força capitalització gràcies a diverses grans empreses (com per exemple, Inditex o Telefònica) o importants entitats bancàries (BBVA o Banco Santander) que hi formen part.

Mercat borsari	Any de creació	Capitalització borsària	Principals Índexs borsaris
Borsa d'Espanya	1992	10337,38	IBEX 35

5. FUNCIONAMENT DE LA BORSA DE VALORS

La borsa de valors és una associació civil de servei al públic que ofereix una forma de finançament diferents dels diners. Pel que fa al seu funcionament, cal destacar que les pujades o baixades en els índexs de la borsa són impredecibles. A més, el paper de les expectatives dels inversors és fonamental per a entendre-la: la bona marxa de l'economia internacional i nacional, el que passa en altres borses, les possibles intervencions governamentals, la inestabilitat política, etc.; influeixen sobre els desitjos de compra i venda.

Els principals participants en la compra i venda d'accions són els següents:

- INVERSORS: esperen una rendibilitat a llarg termini de les operacions realitzades.
- ESPECULADORS (*trader*) : busquen la rendibilitat el mateix dia que fan les operacions, mitjançant la tècnica del *daytrading*.¹⁷

La Borsa és un mercat regit per la llei de l'oferta i la demanda, i que es representa mitjançant un **quadre de preus**. En aquest quadre es reflecteix el

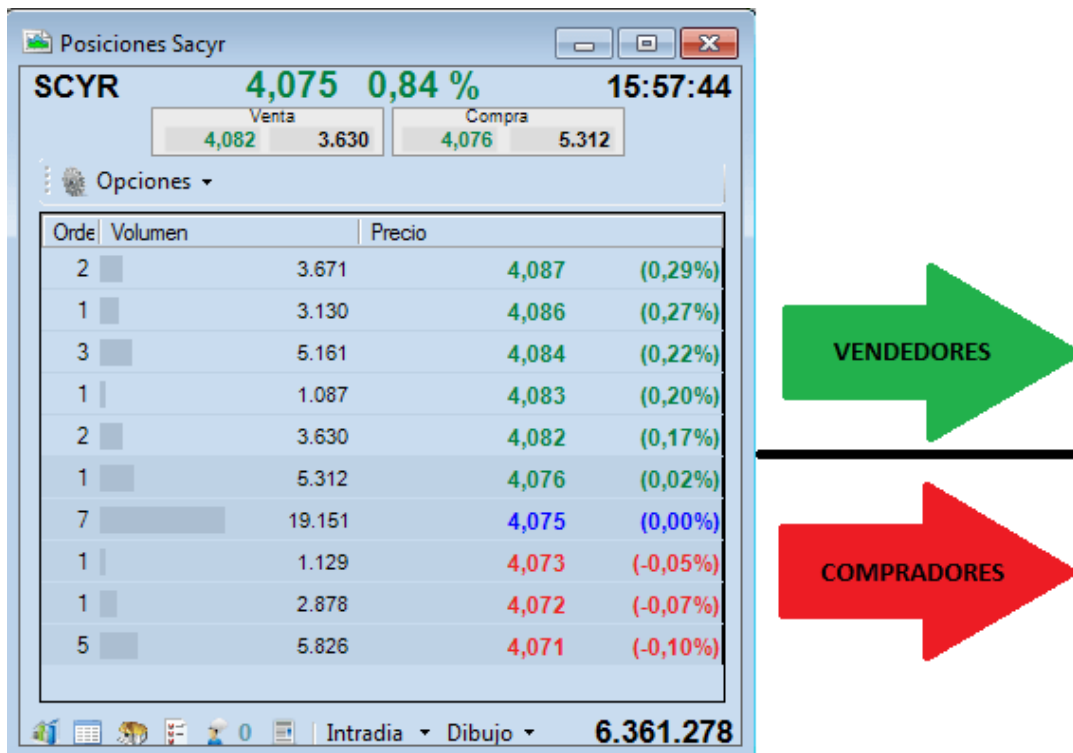
---

¹⁷ **Daytrading:** (*"negoci diari"*) Sistema d'operativa borsària en el que l'objectiu principal és obtenir la major rendibilitat amb els menors recursos i el menor temps possible, buscant una rendibilitat diària.

volum de l'oferta i la demanda, que és el que determina el preu d'una acció. És important veure el quadre de preus abans de realitzar qualsevol operació borsària i per tant, la plataforma que utilitzes per operar te l'ha de proporcionar. El quadre de preus està format per diversos conceptes:

1. Preu de demanda (BID): el preu que els compradors estan disposats a pagar per una acció. El primer preu que apareix en aquesta columna correspon al preu més alt que estan disposats a pagar els inversors.
2. Preu d'oferta (ASK): el preu al qual els venedors estan disposats a vendre una acció. El primer preu d'aquesta columna correspon al preu més baix que estan disposats a pagar per una acció.
3. Títols: nombre d'accions en oferta o demandades a cada preu.
4. Nombre d'ordenants: nombre de persones o institucions posicionades per cada preu d'adquisició d'un valor.

L'ordre de les dades va en funció de qui està disposat a pagar a un preu més car i a qui està disposat a vendre a un preu més barat (*vegeu l'exemple següent a la pàg. 27*). S'ha de tenir en compte que *el que canvia el preu és el nombre de títols, no el nombre d'ordenants*. Aquest concepte fa referència a que el nombre de persones disposades a pagar un preu no fa que aquest canviï, sinó el que fa que realment el preu del valor variï és el nombre de títols que els emissors estan disposats a posar a la venda, ja que si n'ofereixen molts, el preu disminuirà; per contra, si ofereixen pocs títols, el seu preu augmentarà. Així funciona la llei de l'oferta i la demanda.

Quadre de preus anterior és correspon a un valor anomenat SCYR, emès a curt termini, proporcionat per PCBolsa.

Hi trobem dos tipus d'ordre: l'ordre de mercat, corresponent al preu que marquen els venedors (fletxa verda) i sobre el qual no tens cap tipus de control sobre el preu; i l'ordre limitada (fletxa vermella), que et permet decidir el preu màxim de compra i el preu mínim de venda. El preu de compra mai superarà el preu imposat pels venedors., així com el preu de venda serà igual o superior al dels venedors. El valor de color blau és el preu en el qual no s'obté cap benefici.

FONT: www.simuladorLaBolsa.com

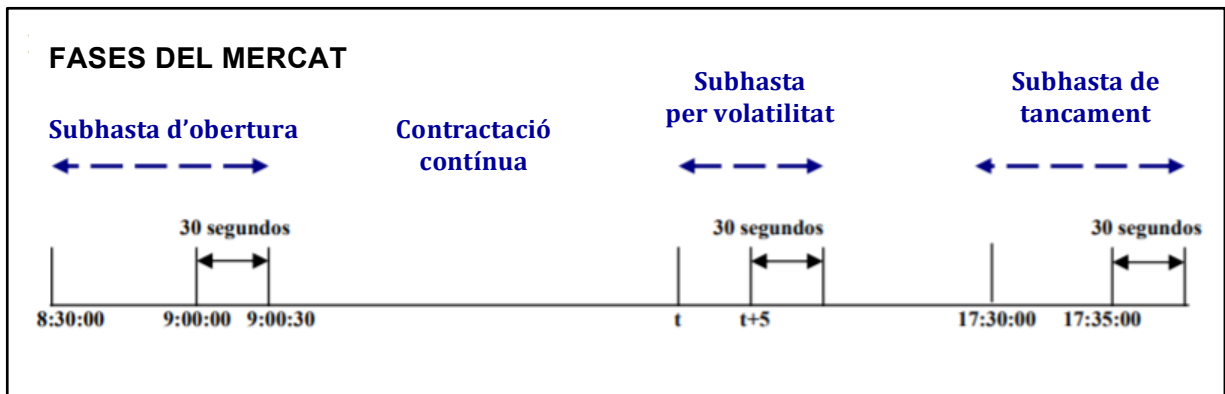
L'oferta, la demanda i el nombre d'ordenants són els tres elements que ho mouen tot, i són els que marquen els punts en les gràfiques borsàries. També són determinants del preu de l'euro, del dòlar i de l'or. A partir d'aquesta informació, els inversors es basen en un concepte bàsic: "pèrdua limitada i benefici il·limitat". És a dir, es tracta de guanyar més del que estàs disposat a perdre. Aquest concepte rep el nom d'Ordre de Stop. Aquells que no apliquen aquest concepte, no limiten la seva pèrdua, per tant, podrien arruïnar-se. Per que no passi això, existeixen tres elements fonamentals per aconseguir no perdre diners en borsa i sempre que sigui possible, guanyar-ne. Per assolir-ho, la decisió d'escollir amb quins valors realitzaràs l'operació, es basa en aquests tres

elements mencionats prèviament: el capital, el mètode que utilitzis i la psicologia.

- **CAPITAL:** els diners són l'element més valuós, per operar amb garanties i, en cas de pèrdua, poder cobrir-la.

- **MÈTODE:** tàctiques planejades que utilitzen els operaris en borsa per obtenir major rendibilitat a les seves operacions. (Per exemple, *els small caps*, que consisteix en buscar els valors amb major volatilitat). En aquest punt hi ha un fonament bàsic a tenir en compte: els moments claus del dia per operar, on s'incrementa la probabilitat de guany.
  1. L'OBERTURA: és el període comprès entre les 8.30h i les 9.00h del matí, un moment clau on tenen lloc molts canvis que els inversors procuren aprofitar. És el moment d'introducció d'ordres, però no del seu negoci, per tant, es fan públiques les dades de cada un dels valors emesos, però encara no es poden ni comprar ni vendre.
  2. SESSIÓ DE 9.00 – 11.00 h: Són les hores en que més es cotitza després de l'obertura del mercat i que, per tant, hi ha la màxima volatilitat. A partir de les 11.00h es considera horari de migdia, i es un període mort (conegut com les *hores planes*) on no hi ha moviment.
  3. TANCAMENT: és el moment on s'estudia el que ha passat amb els teus valors durant el dia i les seves variacions. A partir d'aquí es treuen conclusions, com per exemple:
    - Si hi ha hagut un fet a nivell internacional, com ha afectat als teus valors?
    - Fer la mitjana dels valors del dia
    - Estudiar el volum que s'ha negociat durant la sessió
    - Definir la tàctica pel dia següent

Línia de temps referent al funcionament de la Borsa espanyola al llarg d'una sessió.

FONT: <http://blogs.estrategiasdeinversion.com/como-es-un-dia-en-la-bolsa-su-funcionamiento-basico>

Un altre mètode conegut són els anomenats "gaps", que consisteix en buscar les més elevades probabilitats de guanyar i per contra, les més baixes probabilitats de perdre.

És important fer referència a la **PSICOLOGIA** en l'economia, ja que controla els aspectes conductuals relacionats amb el fet d'operar en Borsa. En són exemples:

- Tenir sentit comú
- Ésser pacient, prudent i valent en les teves operacions (no precipitar-se)
- Saber canviar la teva estratègia segons la situació del mercat
- "Més val guanyar poc que no guanyar res"
- No obcecar-te amb un valor en concret
- Saber perdre petites quantitats

5.1. Què es negocia a la Borsa?

A la Borsa les empreses negocien amb diferents actius financers, que poden ser venuts o comprats depenent dels interessos de finançament de les empreses. Els actius financers prèviament mencionats no només són les conegudes accions, sinó que també existeixen els bons, les obligacions i els drets de subscripció. Aquests actius es classifiquen en dos grans grups segons la

variabilitat (o no) dels beneficis que emeten a les empreses: valors de renda fixa i valors de renda variable.

Cal tenir en compte també la liquiditat d'aquests actius, és a dir, la facilitat amb què poden convertir-se en diner efectiu sense pèrdues.

Segons la liquiditat d'aquests elements, hem de diferenciar el concepte d'actiu financer i d'efectiu, el primer correspon a un bé que té valor i és acceptat com a mitjà de canvi (tot i que és menys líquid); en canvi, el segon és el diner legal i està constituït per bitllets i monedes (més líquid que l'anterior).

5.1.1. Valors de Renda fixa

Són qualsevol instrument de deute el tipus d'interès del qual està fixat prèviament des del moment de la seva emissió i no depèn dels resultats de l'empresa que l'emet. Aquests títols representen un percentatge del préstec concedit a una empresa o administració pública. Aquests, segons la seva durada, poden ser:

- Bons: són certificats de deute, és a dir, són la materialització en paper del pagament futur d'un préstec que se t'ha estat concedit i que has de retornar a mig o llarg termini. Són les principals fonts de finançament de les grans empreses i de l'Administració pública, i funcionen de la següent manera: l'emissor dels bons (*bonistes*) divideix el total del deute en petites porcions, que són els bons. Quan es compren aquests bons s'està fent un préstec, de manera que el comprador entrega una quantitat de diners (capital del bo) a l'emissor del bo, qui rebrà el préstec. L'emissor es compromet, mitjançant aquests bons, a retornar el préstec més un interès, en una data de venciment prèviament establerta.
- Obligacions: són el mateix que els bons però la diferència entre ells recau en les respectives dates de venciment: en el cas dels bons, un període inferior a cinc anys; mentre que en el cas de les obligacions, el període és superior a cinc anys.

- Pagarés: són títols de deute emesos per empreses privades per finançar-se a curt termini.

De la mateixa manera, tots tres títols concedeixen als compradors un dret econòmic sobre les empreses, per això se'ls anomena creditors.

5.1.2. Valors de Renda variable

És qualsevol acció d'una societat anònima i són els més populars. Les empreses capten finançament amb l'emissió de títols anomenats accions a canvi de diners, i amb la cessió d'un percentatge de propietat sobre les accions. Aquells que posseeixen aquest tipus de valors tenen atorgats drets econòmics i de gestió sobre el capital, com per exemple, el dividend. Aquests tipus de valors no asseguren el cobrament d'una renda en el futur, ja que tal com el seu nom indica, són variables i estan subjectes als beneficis de l'empresa que l'emet, és a dir, la rendibilitat d'aquests valors no està fixada per endavant. Els títols o accions són valors de renda variable que neixen en el mercat primari i després s'intercanvien en el mercat secundari.

5.1.3. Renda variable o fixa?

L'elecció entre aquests dos tipus de valors depèn del risc que vulgui assumir l'inversor. Si el que vol es obtenir més quantitat de benefici però alhora assumir més risc, es decantarà per les accions (és a dir, la renda variable); en canvi, si el que prefereix és assegurar un benefici mínim i per tant no haver d'assumir tant risc, escollirà la renda fixa; encara que obtingui pocs beneficis, els tindrà assegurats.

5.2. Els mercats financers

El sistema financer és el marc general on es relacionen els ciutadans amb la banca. Aquest sistema està compost per tres elements: les institucions, els instruments i els mercats.

Un *mercat* és un lloc (físic o no) on s'intercanvien béns i serveis mitjançant la llei de l'oferta i la demanda; és a dir, s'ofereixen aquests

béns i serveis perquè algú els demanda. D'aquesta manera, els consumidors satisfan les seves necessitats. N'hi ha molts tipus de mercats que es poden classificar segons múltiples criteris, però en aquest cas ens fixarem en el mercat financer.

L'anomenat mercat financer és el lloc on els agents econòmics (empreses, famílies o l'Estat) i les institucions financeres ofereixen i/o demanden capital per satisfer unes necessitats de diversos tipus (d'estalvi, de consum o d'inversió). De mercats financers se'n poden distingir de tota mena segons el criteri que s'utilitzi:

5.2.1. Segons la fase de negociació dels actius financers:

- MERCAT PRIMARI (o d'emissió): És aquell mercat que emet valors negociables per primer cop, és a dir, crea els actius. Aquests actius nous són adquirits pels inversors en aquest mercat amb l'esperança de que es revalorin i generin beneficis. La revenda d'aquests valors o títols es produeix al mercat secundari. L'emissió d'aquests valors ha d'estar autoritzada per la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV) i incloure'n totes les seves característiques al detall.
- MERCAT SECUNDARI (o de negociació): És aquell mercat on es produeix la compravenda dels valors que prèviament han estat emesos al mercat primari, aquests títols es traspassen entre els inversors (com si fos un mercat de segona mà). Aquest mercat és útil si el que es vol és vendre els títols per desfer-se de la participació en empresa no rendible. El seu funcionament és semblant al d'un mercat de competència perfecta, ja que la cotització dels seus valors depèn del lliure funcionament de la llei de la oferta i la demanda. Aquest mercat el coneixem com "la borsa de valors" i la major part de l'activitat financera es concentra al seu voltant. Hi trobem les diverses Borses, entre altres organitzacions com el mercat de Deute Pública.

5.2.2. Segons el tipus d'actiu o instrument financer que s'intercanvii:

- MERCAT MONETARI: s'hi intercanvien diners o altres actius financers amb venciment a curt termini i amb una alta liquiditat (és a dir, que siguin fàcils de convertir en diners); en un termini inferior o igual a un any.
- MERCAT DE CAPITALS: es negocien actius financers en forma de títols, que corresponen al valor tan de béns com de serveis; a mig (entre 2 i 4 anys) o llarg termini (més de 5 anys). Aquests actius seran necessaris per a futurs processos d'inversió.
- MERCAT BURSÀTIL: es proveeix finançament als agents econòmics emetent-los accions que, posteriorment, poden ser intercanviades per altres.
- MERCAT DE BONS: com en el mercat borsari, es proveeix finançament als agents econòmics però en aquest cas mitjançant els anomenats "bons", que també poden ser intercanviats.

5.2.3. Segons la seva estructura

- MERCAT ORGANITZAT: en aquest mercat existeix un conveni fixat per una autoritat competent. Els productes financers i els contractes estan sotmesos a aquest conveni que, a més, vetlla pel bon funcionament del mercat, per tal que es compleixin les condicions establertes. Els productes negociats en aquest mercat estan finançats, controlats i gestionats per la mateixa institució que ha fixat el conveni prèviament.
- MERCAT NO-ORGANITZAT: (*"Over The Counter"*) Al contrari que l'anterior, en aquest tipus de mercat no existeix cap autoritat que controli les operacions ni els contractes que es realitzen. A l'hora de fer una operació, només existeixen les condicions que s'estableixen entre les dues parts (pel que fa al termini, la liquiditat, etc.); per aquest motiu hi ha molt més risc que en el mercat organitza, degut a la possible insolvència del venedor (és a dir, el comprador no té cap tipus de fons que garanteixi que el venedor complirà amb el contracte). Per exemple, les

operacions més antigues en un mercat no-organitzat van ser l'acord del preu de les collites al s. XV, negociant sense cap cost d'intermediaris ni cap límit temporal en el contracte; així, aquests contractes s'adaptaven a les necessitats d'ambdues parts (els venedors i els consumidors).

5.2.4. Altres tipus de mercats

- MERCAT DE COMMODITIES: en aquest mercat s'inclouen les matèries primeres (blat, llavors, petroli) i els productes semielaborats (soja, coure). És a dir, es comercien productes el valor dels quals ve donat pel dret del seu propietari a comerciar amb ells. Sol afectar a països en via de desenvolupament.

- MERCAT DE DERIVATS: aquest mercat va sorgir amb el propòsit de reduir les fluctuacions en els preus d'alguns sectors, com l'agroalimentari; mitjançant la implantació de preus molt similars per a tots els productes d'un mateix sector. Per aconseguir-ho, es prenen com a referència els actius subjacents. Per tant, en aquest mercat s'intercanvien actius financers el valor dels quals depèn de l'evolució d'aquest actiu subjacent. Els principals derivats són:

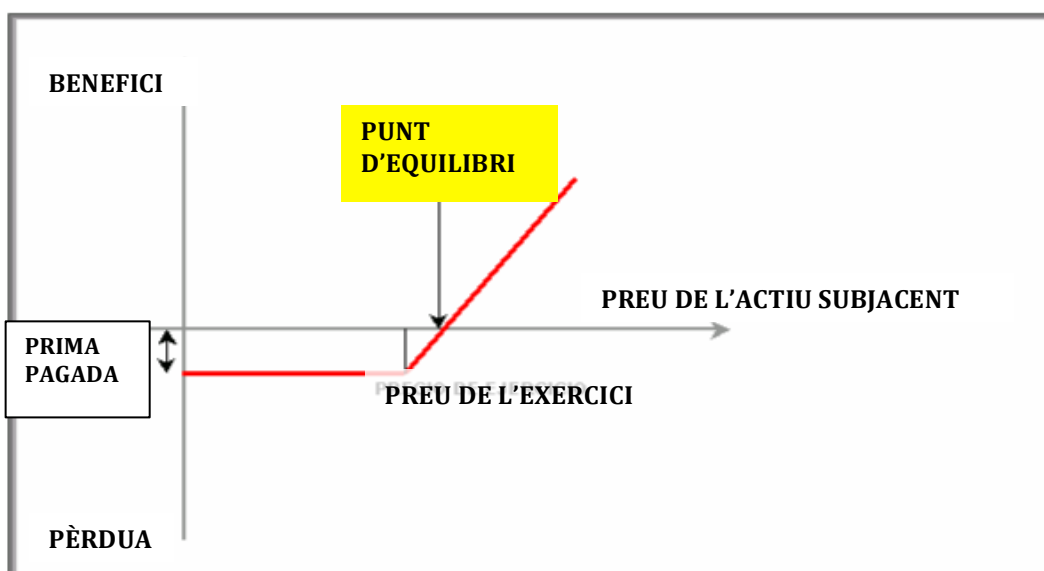
- **WARRANTS**: són els actius financers generalment utilitzats per inversors particulars, per augmentar la rendibilitat d'una inversió o obtenir beneficis tant en mercats alcistes com baixistes. Un warrant, així, és una opció que atorga el dret de comprar o vendre un determinat actiu en una data futura fixada, a un preu fixat. Permeten a l'inversor participar en les pujades i baixades d'un valor, però havent pagat una part molt més petita que si hagués invertit en el valor directament.

Entenem per punt d'equilibri o punt mort (Break Even) com el preu a partir del qual el Warrant comença a generar beneficis. Llavors, l'inversor ni guanya ni perd.

Per exemple:

Un inversor adquireix un warrant sobre l'empresa Abertis perquè pensa que el seu valor patirà moviments alcistes en un

futur proper, de 3 mesos. Si realment passats els 3 mesos el moviment de l'actiu subjacent ha sigut alcista, augmentarà així el valor del warrant. En cas contrari, si el moviment ha sigut baixista, la pèrdua estaria limitada a l'import que s'ha pagat pel warrant, encara que el mercat descendís ràpidament.

Gràfic d'exemple del funcionament de la negociació dels warrants

- **FUTURS:** són contractes de derivats en els quals existeix una obligació de comprar o vendre un actiu (a diferència dels warrants, que existeix un dret) en una data futura fixada, a un preu fixat.

Per exemple:

Al Japó es van desenvolupar els primers mercats en els que s'intercanviaven contractes basats en l'entrega futura d'arròs. En aquest cas, l'arròs era l'actiu subjacent. El fet de poder

¹⁸ FONT: <http://garcoju.wixsite.com/financiacionempresas/single-post/2015/08/10/Warrant>

conèixer el preu a pagar o a cobrar una collita donava tranquil·litat tant al productor com al consumidor, ja que el preu estava fixat i sabien que no podia augmentar. Aquest fou un dels primers mercats de futurs que va existir de manera no formalitzada. Tot i així, el primer mercat de futurs organitzat apareix a Holanda al s. XVII, quan els comerciants negociaven amb els bulbs de les tulipes.

- **SWAPS:** són acords entre dos parts per intercanviar el que s'anomena "fluxos de fons" (que són els actius) en una data fixada i durant un període de temps en el futur. La forma en la qual es calculen aquests fluxos de fons determina de quin tipus de swap es tracta: quan el principal (suma dels fluxos a intercanviar) estan expressats en diferents monedes, es tracta d'un swap de divises (*currency swap*); o quan intervé una taxa d'interès per calcular el principal, parlem d'un swap de taxa d'interès (*interest rate swap*).

La diferència entre els swaps i els warrants i futurs és que en el mercat de swaps, les negociacions es realitzen de forma privada. Només els dos contraparts saben que s'ha realitzat l'acord. En canvi en el mercat de futurs i warrants la informació ha de ser pública. A més, les normes que regulen el mercat d'aquests no són les mateixes que les dels swaps. La participació en el mercat de swaps és molt limitada (institucions o individuals de caràcter important).

Per exemple:

Una empresa A acorda pagar una taxa d'interès fixa sobre un milió d'euros tots els anys durant un període de 3 anys a una altra empresa B. Com a contrapartida, B ha de pagar-li a A un swap sobre el valor de l'actiu (un milió d'euros) durant els 3 anys.

- MERCAT DE DIVISES: s'hi intercanvien monedes estrangeres.

- MERCAT D'ASSEGURANCES: és el mercat de compra-venta d'assegurances, és a dir, els consumidors hi compren assegurances per a la gestió dels diversos riscos possibles.
- MERCAT DE SECTOR PÚBLIC: els valors que es comercien en aquest mercat venen emesos per l'entitat pública.

5.3. Qui negocia a la Borsa?

A la Borsa Espanyola només poden operar l'anomenada Agència de Valors i Borsa (AVB) i la Societat de Valors i Borsa (SVB).¹⁹

Les principals premisses que han de complir tots aquells que participen a la borsa per treure-hi benefici són les següents:

1. Respecte a la Borsa. No es pot pretendre saber-ho tot sobre la Borsa en pocs dies. A més la quantitat de valors que posseeix és tan gran que si un d'aquests entra en fallida, es pot recuperar fàcilment amb la pujada d'uns altres valors. A més, és quasi impossible que aquest mercat es quedi sense capital.
2. Respecte als diners. No ho prenguis com un joc, si malgastes el teu capital podries quedar-te sense res (tant diners com els teus béns o drets).
3. Tenir sentit comú. Milions de participants en Borsa estan desinformatats i no s'ho prenen de debò, causa principal de moltes fallides.

6. LA BORSA ESPANYOLA

L'estructura dels valors que s'hi negocien està constituïda pels títols de renda fixa, els de renda variable i els fons públics. La contractació més important en la borsa és la d'accions.

Pel que fa a la seva capitalització borsària, el converteix en un mercat relativament petit, ja que té pocs valors. Hi ha molts sectors econòmics participants amb escassa representació, i una gran part del mercat es concentra en uns quants sectors, com per exemple els bancs, que tenen un

---

¹⁹ Vegeu pàg.43

pes molt gran. Els títols dels bancs espanyols representen més d'un terç de la capitalització existents i incideixen directament en les operacions de les sessions. També prenen importància les companyies elèctriques i alguns serveis públics.

6.1. Requisits per entrar-hi:

Una de les claus essencials que expliquen l'existència de les borses de valors és proporcionar una via de creixement per al capital de les empreses (o particulars) que decideixen cotitzar en Borsa. D'aquesta manera, la Borsa els hi capta els recursos necessaris per a, posteriorment, distribuir-los cap a inversions eficients que els hi ofereixin una bona rendibilitat. Malgrat aquesta funció que resulta molt beneficiosa, l'accés al mercat borsari requereix el compliment d'uns requisits previs i de l'elecció d'un procediment que millor s'ajusti a les necessitats i objectius de l'empresa. Aquests requisits són els següents:

Capital mínim de 1.202.025 euros

Obtenció de beneficis en els dos últims exercicis (o en tres no consecutius en un període de cinc exercicis). Els beneficis han de ser suficients per poder repartir un dividend d'almenys un 6% del capital desemborsat, un cop pagat l'impost de societat i restades les reserves legals corresponents.

Liquiditat: Han d'existir al menys 100 accionistes amb una participació individual inferior al 25%.

6.2. Índexs

L'ÍBEX 35 és el principal índex borsari espanyol que recull les 35 empreses amb més pes de les borses de Madrid, Barcelona, Bilbao i València. Es va fundar el 14 de gener de 1992. Aquestes empreses són (a data 6 / 11 / 17):

ABERTIS	BANKIA	FERROVIAL	MEDIASET
ACCIONA	BANKINTER	GAS NATURAL	MELIA HOTELS
ACERINOX	BBVA	GRIFOLS CL.A	MERLIN
ACS	CAIXABANC	IAG	REC
AENA	CELLNEX	IBERDROLA	REPSOL
AMADEUS	DIA	INDITEX	SIEMENS GAME
ARCELORMIT	ENAGAS	INDRA. A	TEC REUNIDAS
BA. SABADELL	ENDESA	INM COLONIAL	TELEFONICA
BA. SANTANDER		MAPFRE	VISCOFAN

Evolució de l'índex IBEX 35 des de l'any 1996 fins al 2012

Com podem observar en aquest gràfic, l'evolució de l'IBEX 35 conforma una línia diagonal amb tendència creixent, aspecte positiu per a l'economia espanyola.

A més de l'IBEX 35, trobem quatre índexs importants de la borsa espanyola: *FT SE Latibex*, *I.G Bolsa Madrid*, *IBER Medium Cap*, *IBEX Small Cap*.

Índexs ²⁰	Últim	Màxim	Mínim	Var.	% Var.	Hora
IBEX 35	10.228,70	10.242,70	10.155,40	-2,00	-0,02%	17:35:44
FTSE Latibex	2.001,40	2.036,30	2.001,40	-15,90	-0,79%	17:38:00
I.G. Bolsa Madrid	1.034,35	1.035,73	1.027,37	-0,44	-0,04%	17:38:00
IBEX Medium Cap	15.179,90	15.250,10	15.130,90	-34,80	-0,23%	17:38:00
IBEX Small Cap	6.210,70	6.219,00	6.177,90	+21,10	+0,34%	17:38:00

6.3. Seus de la Borsa Espanyola (com estan connectades)

²⁰ Actualitzat el dia 8 de Novembre a les 19:30 per <https://es.investing.com/indices/spain-indices>

Comentant la piràmide estructural de La Borsa Espanyola des de la base fins a la cúspide, trobem els següents organitzacions:

1. Compradors i venedors de valors o títols: són els inversors o accionistes individuals, o les empreses. Tenen un paper fonamental en qualsevol mercat de valors i en el seu corresponent sistema econòmic. Són persones físiques que creen expectatives en base al valor de les accions. Busquen la rendibilitat dels seus diners i assumeixen el risc de perdre en les seves inversions.

Barreres d'entrar pels inversors	Possibles solucions
Falta de capital	Poden comprar capital prestat
Desconeixement del funcionament del mercat borsari	Poden fer una inversió col·lectiva amb accionistes que sí que el coneixin

- **PERFIL DE L'INVERSOR AL MERCAT ESPANYOL:**

En quan a la seva actitud davant del risc de la inversió, l'accionista espanyol es menys propens a invertir que altres accionistes d'altres països (per exemple, els nord-americans). Només la meitat dels inversors estan disposats a assumir el risc mitjà del mercat d'accions. A més, cal destacar que una de cada tres famílies espanyoles inverteixen directa o indirectament en borsa. En el cas que ho facin, inverteixen en empreses domèstiques espanyoles.

- **LES EMPRESSES:**

A la Borsa hi estan representats tots els sectors de l'economia, en funció de l'activitat de les empreses, aquestes s'organitzen en els següents sectors:

Béns de consum
Béns d'inversió i intermediaris
Energia
Construcció
Serveis financers
Comunicacions i serveis d'informació
Serveis de mercat

2. Bancs: el sistema bancari és un conjunt d'institucions que permeten el desenvolupament de totes les transaccions que impliquin l'ús de diners entre persones, empreses i altres organitzacions. Creen diners en concedir préstecs per una quantitat superior a les seves reserves són els actius que tenen els bancs en forma d'efectiu). Aquest sistema modifica l'oferta monetària, és a dir, la quantitat de poder adquisitiu existent per a comprar béns i serveis. Els intermediaris financers bancaris espanyols són:

- El Banc d'Espanya: és un intermediari financer que no treballa amb particulars ni empreses, sinó que concedeix finançament a la resta del món, al sector públic i a altres intermediaris financers. Actua com a Banc Central d'Espanya, per tant, supervisa el sistema bancari i regula la quantitat de diner que hi ha a l'economia. És membre, a més, del Sistema Europeu de Bancs Centrals (*SEBC*). És important remarcar que el Banc d'Espanya és independent del Govern en el sentit que no està sotmès a les seves instruccions per a l'establiment de la política monetària del país, sinó que segueix dels directius del Banc Central Europeu (*BCE*).
- Caixes d'estalvi: són institucions oficials sense ànim de lucre i d'interès públic, que capten fons dels petits estalviadors mitjançant dipòsits d'estalvi en les anomenades llibretes. No

- tenen accions com els bancs, per tant no poden finançar els seus propis recursos mitjançant ampliacions de capital. Tot i així, actuen igual que la banca.

3. Les Societats de Valors i Borsa (SVB) i les Agències de Valors i Borsa (AVB): són les úniques entitats autoritzades a operar i negociar directament en borsa. Van ser autoritzades per la Llei del Mercat de Valors (LMV). També se les coneix com a “membres del mercat”, ja que són les accionistes de les societats rectores de les borses

Diferències entre les Societats (SVB) i les Agències (AVB) de Valors i Borsa

CONCEPTE	SVB	AVB
Forma jurídica	<i>Societat anònima</i>	<i>Societat anònima</i>
Capital social mínim	<i>2 milions d'euros</i>	<i>500.000 euros</i>
Règim d'actuació	<i>Per compte propi i per ordre de tercers</i>	<i>Només per ordre de tercers</i>
Rebre i executar ordres d'inversors relatives a la negociació o subscripció de qualsevol valor, nacional o estranger	<i>Sí</i>	<i>Sí</i>
Intervenir, per compte directe o indirecte de l'empresa emissora, en la col·locació d'emissions de valors	<i>Sí</i>	<i>Sí</i>
Assegurament d'emissions de valors	<i>Sí</i>	<i>No</i>
Actuar com a entitats gestores del Deute Públic	<i>Sí</i>	<i>Sí</i>
Negociar amb el públic, per compte propi o per ordre de tercers, valors nacionals o estrangers, no admesos a negociació en el mercat secundari	<i>Sí</i>	<i>Només per ordre de tercers</i>
Concedir crèdits directament relacionats amb operacions de compra o venda de valors	<i>Sí</i>	<i>No</i>
Actuar, per compte dels seus titular, com a dipòsit de valors	<i>Sí</i>	<i>Sí</i>
Actuar com a dipòsit d' institucions d'inversió col·lectiva	<i>Sí</i>	<i>Sí</i>
Ésser entitat delegada del Banc d'Espanya per a la realització d'operacions amb moneda estrangera	<i>Sí</i>	<i>Sí</i>
Gestionar carteres de valors de tercers	<i>Sí</i>	<i>Sí</i>
Servei d'assessorament en la inversió	<i>Sí</i>	<i>Sí</i>

4. Servei de Compensació i Liquidació de valors S.A.: és una societat anònima que només té un accionista, el **BME** (Borses i Mercats Espanyols, societat que inclou les empreses que gestionen els mercats de valors). És l'encarregada de la gestió dels sistemes de registre, compensació i liquidació de valors. També anomenat *Iberclar*.
5. Societat de Borsa S.A.: és una societat anònima que té com a objectiu la gestió i el funcionament del Sistema d'Interconnexió Borsari Espanyol (SIBE), per tant, difon la informació que aquest sistema obté: els índexs borsaris. A més, és la propietària de l'índex IBEX 35.
6. Borsa de Madrid, Barcelona, Bilbao i València: són els principals mercats de valors d'Espanya. Les quatre borses funcionen segons la societat rectora i segueixen l'horari del mercat continu.
  - **Borsa de Madrid:** fundada el 1831 a Madrid, amb seu al Palau de la Borsa de Madrid. El seu índex principal és l'Índex General de la Borsa de Madrid (IGBM). És la més important quant al volum total de contractació.
  - **Borsa de Barcelona:** fundada el 1915 a Barcelona, amb seu al Passeig de Gràcia. El seu índex principal és l'Índex General de la Borsa de Barcelona.
  - **Borsa de Bilbao:** fundada el 21 de juliol de 1890, amb seu central a Bilbao.
  - **Borsa de València:** fundada el 1981, amb seu al Palau dels Boïl d'Arenós, a València.
7. Societats rectores: són societats anònimes les accions de les quals pertanyen al BME. L'organització i funcionament intern de cada Borsa depèn de la seva corresponent societat rectora. Les seves funcions són:
  - Fixen els procediments de les contractacions de títols
  - Informen a la CNMV de les possibles infraccions
  - Organitzen els serveis de les borses de valors
8. CNMV: és la Comissió Nacional del Mercat de Valors. Es tracta de l'organisme supervisor dels mercats de valors i de l'activitat dels qui hi

intervenien. Inspecciona i actua sobre els agents intermediaris que operen en els mercats, els inversors i les institucions d'inversió col·lectiva, i també sobre les entitats emissores de títols. Supervisa tots els tipus de mercats excepte el mercat de Deute Públic, que ho fa el Banc d'Espanya. Aquest organisme té unes funcions molt específiques:

- Verifica i admet (o suspèn) els valors a negociar als mercats secundaris
- Sanciona l'incompliment de la normativa
- Control dels documents d'emissió de títols, i control de les ofertes públiques
- Vetlla pel compliment de la normativa, per la transparència dels mercats de valors i per la protecció dels inversors

9. Ministeri d'economia: és el departament del govern de l'estat espanyol que tracta tots els temes relacionats amb l'economia i les finances, així com la indústria i el comerç; i també la Investigació, Desenvolupament i Innovació (I+D+i) del país. El ministre d'economia actual és Luis de Guindos. Es va fundar al 1714, i té seu a la Real Casa de la Aduana, Madrid.

6.4. Mercat continu (SIBE):

(Sistema d' Interconnexió Borsari Espanyol). És un sistema compost per una xarxa informàtica que connecta les quatre Borses de Valors espanyoles. A partir de l'any 1995 fou quan es van iniciar les negociacions al SIBE. Està administrat per la Societat de Borses i la seva contractació es produeix en temps real i a un sol preu per cada actiu emès. S'hi negocien aquells valors que determina la CNMV, i és un mercat dirigit per ordres, és a dir, es prioritza el preu dels valors abans que el nombre d'ordenants. Aquest mercat s'inicia amb una subhasta d'obertura que dura mitja hora on només es proporciona informació sobre els preus. La segona fase del mercat s'anomena mercat obert, i dura vuit hores i mitja (9-17:30h), on es poden introduir, modificar o cancel·lar les ordres o contractacions

dels actius. La sessió finalitza amb una subhasta de tancament que dura 5 minuts.

7. La Borsa al cinema

Dos grans llargmetratges de caràcter econòmic que expressen d'una manera molt fidel a la realitat són 'El raïm de la ira' i "El Llop de Wall Street". La primera, mostra la pobresa arrel de una de les pitjors crisis que ha patit l'economia al llarg de la seva història: la Gran Depressió. Per contra, a "El Llop de Wall Street" veiem com l'estafa econòmica pot fer d'or a un agent borsari qualsevol. Es posa en relleu una gran diferència: com l'economia pot dur-nos a la misèria, o fer-nos enriquir amb fortunes incessants.

7.1. El raïm de la ira (The grapes of wrath)

Aquesta pel·lícula és una adaptació de la clàssica novel·la escrita per John Steinbeck anomenada "Els raïms de la ira". Aquest, va ser un escriptor nord-americà que va deixar petjada en la literatura americana amb obres magistrals que solien reflectir l'eterna lluita de les persones

La família protagonista a "Las uvas de la ira"
FONT: <http://palacionirico./las-uvas-de-la-ira-john-ford.html>

que depenien de les seves terres com a mitjà de subsistència.

Pel que fa al context històric de la pel·lícula, ens trobem en ple col·lapse econòmic nord-americà als anys 30, conegut com l'època de "La Gran Depressió". Aquesta crisi del 1929 causada per la sobreproducció, la caiguda de les inversions, la reducció en la circulació dels diners i les polítiques d'alts interessos bancaris; va provocar fortes tensions entre països, una regressió en la demografia, la deflació dels preus, augment de la desocupació i de l'explotació laboral, l'èxode de molts americans i una situació de

desemparament molt greu. En aquesta pel·lícula es veuen reflectits els obstacles als quals es van haver d'enfrontar les famílies agrícoles a les quals aquesta gran caiguda econòmica els va treure tot el que tenien, menys l'esperança d'una recuperació futura. En especial, es mostra la història de la família d'en Tom Joad, qui torna a casa després d'haver estat a la presó, però la il·lusió de retrobar-se amb la seva família es converteix en frustració quan els expulsen de les seves terres ja que se les ha quedat l'Estat. Per escapar de la fam i la pobresa causada per la gran crisi del 29 als Estats Units, la família no té més remei que emprendre un llarg camí ple de dificultats amb l'esperança d'arribar a Califòrnia, "la terra promesa", on els hi donarien feina i tindrien unes condicions de vida favorables. Això és el que els hi prometien a ells i a totes les famílies que van haver de marxar, però un cop allà s'adonen que la situació no s'assemblava gens al que els hi havien promès, la pobresa s'havia extès a tot el país.

7.2. El Llop de Wall Street

Martín Scorseses com a director de la pel·lícula, tracta el món delictiu de les altes finances situat a l'any 1987. El resultat és el viatge per la Borsa de Nova York (Wall Street) de Jordan Belfort, un broker (agent borsari, intermediari en la compra-venda de valors) que es deixa portar per la cobdícia, el sexe, les drogues i l'avarícia per aconseguir una producció il·legal de diners a la seva empresa.

Leonardo Di Caprio com a Jordan Belfort, el protagonista de "El llop de Wall Street"

FONT:
<https://www.vanitatis.elconfidenciam.com/leonardo-dicaprio-demanda-lobo-wall-street.com>

Basada en una historial real, El Lobo de Wall Street explica l'auge i la caiguda de l'empresa del protagonista, anomenada Stratton Oakmont, i dedicada inicialment a la venda de *penny stocks* (accions amb molt poc valors amb la finalitat de ser venudes). La història comença quan ell és un home corrent que acaba d'arribar a Wall Street, fins que es converteix en un autèntic expert en finances que recaptarà una gran fortuna estafant milions de dòlars als seus inversors. El mètode fraudulent que utilitza el protagonista per estafar els seus inversos s'anomena *Pump and Dump*, i consisteix en tres etapes:

1. Crear l'oferta pública: El frau començava buscant empreses de qualsevol tipus i de qualsevol tipus de negoci, només volia treure-les al mercat mitjançant la seva companyia. Després, l'empresa creava accions d'oferta pública inicial (IPO), però aquestes no es venien al públic (encara que així ho aparentaven) sinó que eren comprades un altre cop per ells mateixos mitjançant l'ajuda d'intermediaris financers de confiança que se les tornaven a vendre. D'aquesta manera, semblava que les IPO tenien èxit.
2. Inflar el preu (*Pump*): La companyia manipulava el mercat de diverses formes, com per exemple realitzava compres i vendes des de diferents comptes o augmentava el preus ràpidament. Després, utilitzava els seus agents borsaris per fer córrer un rumor positiu sobre les accions que ells mateixos emetien, convencent als seus clients per comprar-les. Amb això el que aconseguien era crear una demanda (artificial) que feia augmentar el valor i les expectatives d'aquestes accions.

3. Vendre accions (Dump): Un cop que el preu de les accions era molt elevat, l'empresa venia totes les seves accions. En conseqüència, el preu d'aquestes baixava de cop, i quan els altres inversors les posaven a la venda ja no trobaven cap comprador, això provocava que l'acció caigués encara més. El protagonista així guanyava milions de dòlars amb aquesta estafa. Per contra, els inversors perdien tot el seu capital.

Després d'haver obtingut tal fortuna en poc temps, en Jordan s'ho gasta en dones, cocaïna, cotxes, etc.; amb un desig il·limitat de tenir-ho tot. Mentre ell està gaudint de tots aquests "plaers", la seva empresa segueix augmentant la seva riquesa amb les estafes. Però no tot li surt tant bé, quan la SEC (Comissió de Títols i Borsa) i l'FBI investiguen la companyia. Finalment, la justícia persegueix les il·legalitats d'aquesta famosa empresa.

La pel·lícula denuncia el capitalisme i la corrupció, les conseqüències dels quals ho acaben pagant sempre els treballadors de classe mitja. A més, fa una crítica als excessos que es permeten els més rics i també reflecteix com els diners canvien i corrompen les persones, només per obtenir beneficis i èxit material i financer. *"L'avarícia trenca el sac"*.

PART PRÀCTICA

PART I. Invertir 50.000 euros en una cartera de valors.

Pel que fa a la meva part pràctica he decidit invertir 50.000 € en una cartera de valors anomenada "LAURA TR", i consta d'accions de 10 empreses diferents pertanyents a l' Ibex 35. (Via www.labolsavirtual.com)

L'elecció d'aquestes 10 empreses no és a l'atzar, sinó que he volgut crear una cartera de valors diversificada, és a dir, amb empreses de tots els sectors econòmics existents, per dos motius: el primer, perquè així puc estudiar com afecta qualsevol fet en tots els àmbits econòmics d'una societat. En segon lloc, perquè la diversificació de la meva cartera em permet obtenir un risc d'inversió moderat. En el cas que un dels sectors estudiats entri en fallida per qualsevol motiu, jo tindrè capital repartit en els altres sectors i d'aquesta manera podrè recuperar-me més fàcilment en cas de pèrdues.

Mi Cartera		Buscar: <input type="text"/>				
	Nombre ▲	Precio	Variación	Var %	Beneficios	Fecha
+	ABERTIS	18.545 €	0.095 €	0.51%	130.50 €	23/11 17...
		[100 acciones beneficios: 130.50 € (8%)]				
+	ACCIONA	68.720 €	0.199 €	0.29%	11.50 €	23/11 17...
		[50 acciones beneficios: 11.50 € (0%)]				
+	AENA	161.500 €	0.452 €	0.28%	609.48 €	23/11 17...
		[50 acciones beneficios: 609.48 € (8%)]				
+	CAIXABANK	3.900 €	0.002 €	0.05%	-35.50 €	23/11 17...
		[100 acciones pérdidas: 35.50 € (8%)]				
+	GRIFOLS	25.005 €	-0.120 €	-0.4...	102.50 €	23/11 17...
		[100 acciones beneficios: 102.50 € (4%)]				
+	MAPFRE	2.726 €	-0.012 €	-0.4...	-10.25 €	23/11 17...
		[50 acciones pérdidas: 10.25 € (7%)]				
+	MEDIASET TELE5	9.309 €	0.126 €	1.35%	-27.00 €	23/11 17...
		[100 acciones pérdidas: 27.00 € (3%)]				
+	MELIÀ HOTELS	11.370 €	-0.050 €	-0.4...	-64.50 €	23/11 17...
		[100 acciones pérdidas: 64.50 € (5%)]				
+	REPSOL	15.115 €	-0.039 €	-0.2...	-31.50 €	23/11 17...
		[50 acciones pérdidas: 31.50 € (4%)]				
+	TELEFÓNICA	8.523 €	0.026 €	0.31%	-40.05 €	23/11 17...
		[50 acciones pérdidas: 40.05 € (9%)]				

← España 35 España Europa EEUU Forex Materias Primas → Ver mi Cartera Mi Historial

EMPRESA	SECTOR	INVERSIÓ (accions x valor en €)
ABERTIS	Serveis de consum – Autopistes i aparcaments	100 x 17'14 = 1714 €
ACCIONA	Materials bàsics, indústria i construcció - Construcció	50 x 67'99 = 3399'5 €
AENA	Serveis de consum – Autopistes i aparcaments	50 x 151 = 7550 €
CAIXABANK	Serveis financers i immobiliaris – Bancs i caixes d'estalvi	100 x 4'120 = 412 €
GRIFOLS	Béns de consum - productes farmacèutics i biotecnologia	100 x 23'90 = 2390 €
MAPFRE	Serveis financers i immobiliaris - Assegurances	50 x 2'682 = 134'1 €
MEDIASET	Serveis de consum – Mitjans de comunicació i publicitat	100 x 9'50 = 950 €
MELIÀ HOTELS	Serveis de consum – Oci, turisme i hostaleria	100 x 11'98 = 1198 €
REPSOL	Petroli i energia - Energia	50 x 15'53 = 776'8 €
TELEFONICA	Tecnologia i telecomunicacions – Telecomunicacions	50 x 8'974 = 448'7 €

PART I.II . Anàlisi dels gràfics.

El que vull aconseguir és veure com han afectat a la meua cartera de valors, al llarg de l'any 2017, un seguit de fets internacionals mencionats a continuació. Seguint l'hemeroteca del diari "La Vanguardia", puc saber tots els fets ocorreguts en qualsevol dia de l'any. Amb aquest recurs, busco notícies sobre els esdeveniments següents:

- **Conflicte a Síria**
- **Atemptat terrorista a Barcelona (17 agost)**
- **Desastre de l'huracà Irma i Maria (30 agost – 18 de setembre)**
- **Procés del referèndum de l' 1 d' octubre**

D'aquesta manera, amb la informació que em proporcionen les notícies puc elaborar l'anàlisi de l'evolució dels valors de cada empresa segons aquests fets d'escala mundial. La finalitat d'això és trobar si hi ha cap relació entre una crisi a nivell polític i una crisi a la Borsa i en conseqüència, a la meua cartera de valors. Aquestes crisis seran visibles gràcies a uns gràfics que s'han elaborat mitjançant un simulador de Borsa que actua automàticament amb valors reals. Per tant, a la meua cartera s'han recollit tots els moviments de la Borsa durant tres mesos, des del setembre fins al novembre.

Per començar a analitzar els gràfics, en primer lloc, s'ha d'estudiar els tipus d'evolució de les variables econòmiques al llarg del temps. He distingit quatre moviments pel que fa a les variacions en els gràfics:

- La tendència creixent, que recull l'evolució a llarg termini
- Els cicles econòmics, que són les fluctuacions o desviacions respecte de la tendència, amb una durada variable, però superior a un any
- Les variacions estacionals, són els moviments amb durada fixa i inferior a un any
- Les variacions aleatòries o irregulars, són els factors externs que influeixen en l'evolució de les variables. En són exemples les guerres, o períodes d'inestabilitat política.

1. ABERTIS

Abertis és un grup internacional que gestiona infraestructures per a la mobilitat i les telecomunicacions a través de cinc àrees de negocis:

- Autopistes
- Infraestructures de telecomunicacions
- Aeroports
- Aparcaments
- Parcs logístics

El procés d'internacionalització de les seves activitats els ha permès estar present a 18 països de tres continents i consolidar-se com el líder europeu en gestió d'infraestructures i un dels primers referents en aquest camp a escala mundial.

Pràcticament el 50% dels seus ingressos es generen fora d'Espanya. Així, Abertis cotitza a la Borsa espanyola i forma part de l'Ibex 35, així com dels índexs internacionals Dow Jones Sustainability, FTS Eurofirst 300 i Standard & Poor 's Europe 350.

21

Pel que fa a l'evolució de l'empresa Abertis, s'observa una pitjor situació als mesos d'estiu en relació al setembre (és a dir, menys cotització), on té lloc una

---

²¹ FONT: www.labolsavirtual.com (el mateix per a tots els gràfics)

important creixuda l' 11 de setembre. A partir d'aquest mes i fins el novembre, ha viscut una inestabilitat notable amb fortes pujades i baixades. En general, aquest gràfic té una tendència baixista, malgrat les fortes pujades a les quals s'ha vist sotmès en els últims mesos de setembre i octubre, i que han disminuït al novembre.

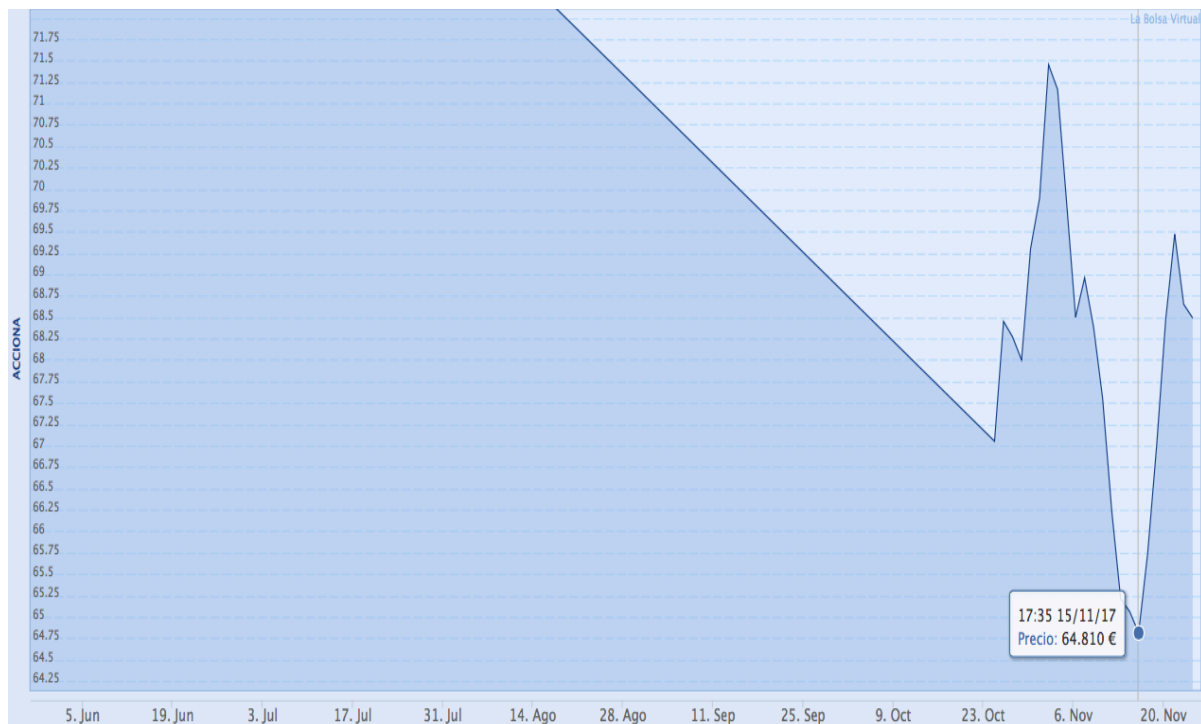
L'onze de setembre coincideix amb la diada de Catalunya, dia en el qual es van mobilitzar milers de persones per assistir a una concentració massiva per defensar el poble català. Per que aquesta mobilització fos possible hi van intervenir mitjans de comunicació i hi va haver molt gruix de trànsit per arribar a les concentracions. Amb tot això, es va produir un augment en els valors d' Abertis, que van arribar al seu punt màxim en aquests sis mesos. Per contra, el dia 20 de novembre s'observa una forta davallada en el gràfic, i es pot relacionar amb la qüestió catalana sobre la independència: el president Puigdemont fa pública la seva intenció d'iniciar la campanya vers les eleccions del 21 de desembre a Brussel·les, on s'ha traslladat a viure davant l'amenaça d'ésser empresonat. En un moment de tanta inestabilitat política, just quan Espanya havia d'estar pendent de les decisions de la justícia Belga, aquesta empresa disminueix la seva cotització en Borsa.

En conclusió, l'empresa Abertis a causa de dirigir nombroses infraestructures de telecomunicacions del país, pateix la inestabilitat causada per la política del moment, com ho veiem en l'últim i agitat mes de novembre.

2. ACCIONA

Acciona és una de les principals constructores espanyoles a nivell internacional. Constitueix una companyia pionera en desenvolupament i sostenibilitat, i un líder global en promoció, producció i gestió d'energies renovables, aigua i infraestructures, amb el menor impacte mediambiental. Es va introduir en el mercat espanyol de la construcció a la dècada dels 90, i va ser la primera en adoptar una estratègia basada en les energies renovables. Un dels seus compromisos concrets és reduir gradualment el seu dany climàtic i provocar una transició cap a una economia baixa en carboni.

En l'evolució d'aquesta empresa distingim una forta caiguda dels seus valors durant els mesos d'estiu fins al 23 d'octubre. Posteriorment, experimenta una notable pujada a principis de novembre, que és contrastada en entrar en fallida el dia 20 de novembre. Tot i així, torna a créixer amb una tendència alcista que estableix els valors de l'empresa.

El més impactant del gràfic és la constant caiguda de la cotització d' Acciona, que acaba el dia 23 d' octubre, quan cau en picat. Aquest descens és degut a la publicació d'intencions de moltes empreses de moure la seva seu de Catalunya a Madrid, i en la qual Acciona s'hi veu afectada tot i que finalment decideix quedar-se a Catalunya. Pel que fa al valor màxim que obté el dia 6 de novembre, es pot relacionar amb la notícia que es fa pública sobre el conflicte a Síria, en la qual s'anuncia que la constant lluita al país està a un pas menys dels seu final, després de 6 anys (*Vegeu Annex 3*). La guerra es preveu acabar amb la victòria d' Assad, que vol controlar tot el país, tot i haver quedat molt fragmentat després de totes les brutalitats que hi han tingut lloc durant la guerra. Malgrat que el camí cap a la pau es preveu que sigui llarg i difícil, les notícies d'aquest dia confirmaven un esforç generalitzat a escala mundial per fer desaparèixer les armes dels civils del país. Aquest fet afecta positivament a l'empresa, principal encarregada de la construcció a Espanya, i on veu una

gran oportunitat a Síria per desenvolupar la seva feina després de que tot el país hagi quedat en ruïnes, i hi pugui edificar (vegeu Annex 3). Per una altra banda, en relació a la caiguda en picat del dia 20 de novembre, es relaciona amb la inestabilitat a Catalunya arrel de les eleccions de l'1 d'octubre, però la forta recuperació posterior és deguda a un nou projecte que va firmar l'empresa per portar electricitat a les comunitats de l'Amazones mitjançant serveis energètics bàsics als habitants d'aquestes localitats. Amb aquest fet, l'empresa viu un augment de la seva cotització, on els inversors esperen obtenir benefici d'aquest nou programa innovador.

3. AENA

Aena és el primer operador aeroportuari del món per nombre de passatgers.²² És una societat mercantil estatal que gestiona els aeroports i heliports espanyols. A través de la seva filial Aena Internacional, participa també en la gestió de 16 aeroports en diferents països. Garanteix la qualitat del servei i el manteniment de la xarxa d'Aena, així com també afavoreix el desenvolupament econòmic i la competitivitat del sector.

Des del 11 de febrer de 2015, Aena cotitza en borsa.

---

²² FONT: Wikipedia

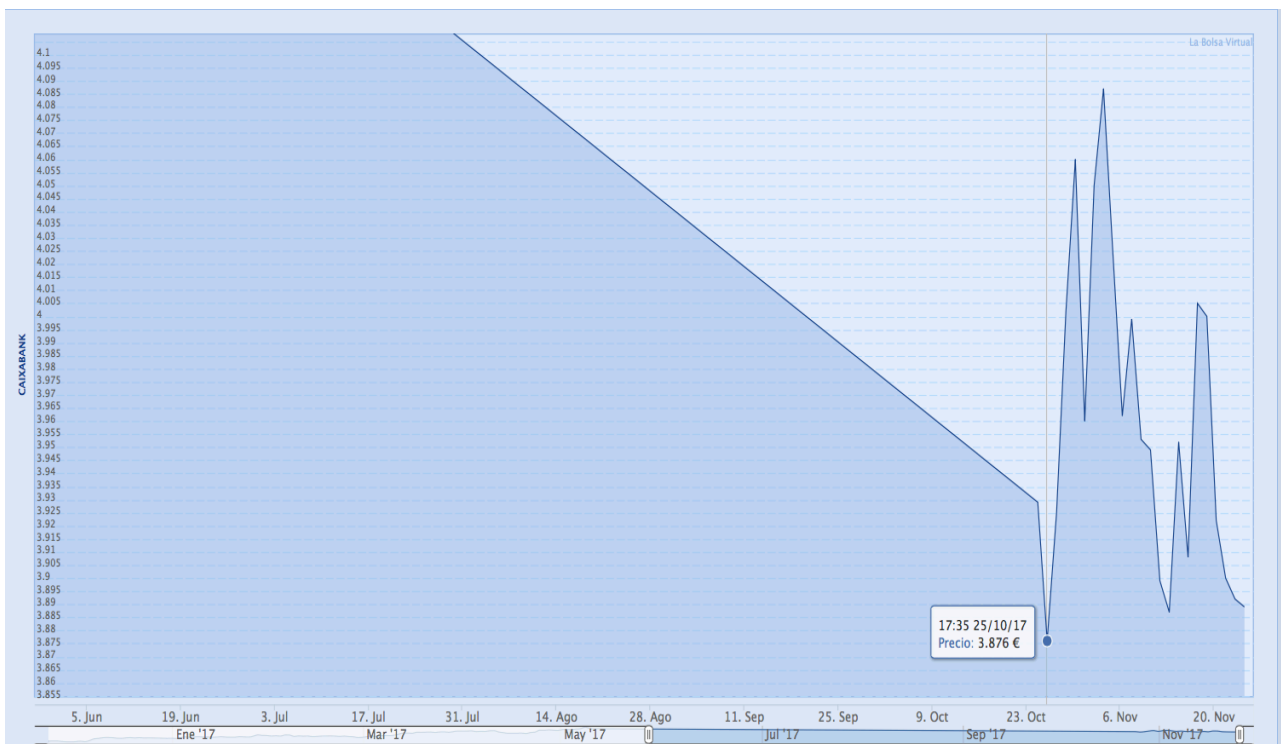
Pel que fa a l'evolució d'Aena, només he seleccionat els dos últims mesos de l'any, per explicar la inestabilitat tan forta a la que s'ha vist sotmesa l'empresa, i com es pot observar en el gràfic. A més, cal tenir en compte que el dia 26 de setembre va dimitir el conseller José Manuel Vargas, president del Consell d'Administració i del Consell Executiu d'aquesta societat. En conseqüència, es va produir un canvi en la composició d'aquests.

Anteriorment al mes d'octubre, es podia observar un clar augment en la cotització d'Aena degut al "boom turístic" corresponent als mesos d'estiu, tot i que també es va veure afectada per una sèrie de vagues de treballadors dels aeroports, que van provocar una lleu caiguda en la seva cotització en Borsa. Pel que fa al valor mínim el trobem el dia 26 d'octubre, provocat per una caiguda en picat que és deguda a la tensa situació entre Espanya i Catalunya. Justament el dia 26 d'octubre era el dia abans de la decisió del president Carles Puigdemont sobre el futur de Catalunya i, en conseqüència, la decisió del Senat d'aplicar l'article 155. Com en totes les empreses, aquest dia va causar fortes caigudes en les seves cotitzacions. Posteriorment, amb la declaració d'independència del dia següent, els valors tornen a augmentar. Malgrat tot, i degut a les tensions entre el govern català i espanyol, la cotització d'Aena no s'ha pogut estabilitzar fins a finals de novembre.

En resum, Aena és una de les empreses espanyoles més importants, i és un clar exemple de variacions estacionals: en èpoques de vacances (estiu o nadal) la seva cotització augmenta gràcies als viatges que tenen lloc en aquestes dades; per contra, es veu afectada pels conflictes als països estrangers: si en algun país ha passat quelcom perillós, disminueix la seva cotització en resposta a la inseguretat dels ciutadans per viatjar. Per exemple, Aena va viure una forta caiguda en la seva cotització després de l'atemptat de Barcelona el 17 d'Agost, on es va paraitzar l'aeroport i la seva activitat va quedar quasi parada per l'absència de viatgers.

4. CAIXABANK

Caixabank és un grup financer amb negoci bancari, activitat asseguradora i inversions en bancs internacionals, líder en banca minorista a Espanya. Aposta pel creixement tant en l'àmbit nacional com en l'internacional, gràcies a la seva experiència en inversions en el sector bancari i la prudència que el caracteritza. Caixabank treballa per oferir el millor i més complet servei al major nombre possible de clients i fomentar l'estalvi i la inversió. Així mateix, comparteix amb la caixa d'estalvis i pensions de barcelona, el seu accionista de referència, el compromís amb les persones i l'entorn.

El gràfic de l'empresa Caixabank està enfocat en els sis últims mesos de l'any 2017. Veiem com en els dos darrers mesos ha patit forts pics, tant creixents com decreixents; per tant, estudiaré el per què d'aquestes variacions de tipus estacional.

En primer lloc cal dir que aquesta companyia ha estat patint un fort desnivell durant més de tres mesos, amb pèrdues constants tot i que no molt exagerades. S'ha de tenir en compte la celebració del referèndum pel procés català el dia 1 d'octubre, tot i que no es veuen alteracions en els valors del gràfic aquell mateix dia, les conseqüències es van produir dies més tard, amb fortes fallides. El primer pic que trobem correspon al dia 20 d'octubre, on el

gràfic cau en picat fins a 2 punts. Aquest fet el podem relacionar amb el fet polític entre Espanya i Catalunya. En aquest dia, es van produir les primeres detencions de polítics de la Generalitat. A més, va tenir lloc la reunió del president Carles Puigdemont per decidir una solució que posés fre a l'aplicació de l'article 155 per part d'Espanya, que suposaria la destitució del govern de Catalunya. Però el valor mínim el trobem el dia 27 d'octubre, que coincideix amb la declaració unilateral d'independència de Catalunya. Davant de tanta incertesa el que es va provocar a l'empresa va ser una caiguda en picat dels valors de les accions, amb una disminució del 1'91% equivalent a una pèrdua de 438 milions del seu valor. Però no només aquest banc va entrar en fallida, sinó la major part de bancs espanyols (Santander, Bankia, Bankinter, entre d'altres). Trobem una recuperació entre el dia 31 d'octubre, el mateix dia que el Tribunal Constitucional suspèn la declaració d'independència. Amb tot això, torna a baixar el valor de les accions davant d'una crisi social i política molt inestable que condueix als ciutadans a manifestar-se i a fer vagues. Aquestes són les causes dels desnivells provocats a principis de novembre, quan es torna a provocar una davallada (7 - 10 de novembre) a causa de l'empresonament de polítics catalans. Aquest fet dóna lloc a una forta agitació social, amb vagues generals que afecten a tota Catalunya, entre elles la del 8 de novembre, situada entre aquest període de decreixement. Finalment, la gràfica del banc torna a estabilitzar-se lleugerament però no de manera indefinida, ja que es preveuen altres esdeveniments importants al desembre (eleccions del 21 de desembre). Aquests no només afectaran a Caixabanc, ni als bancs, sinó tindrà repercussions en tots els sectors econòmics del país.

Quan Espanya va entrar en un terreny incert després de la celebració del referèndum, i amb un augment de tensions polítiques, es provocaren grans canvis en les empreses que tenien seu o relació amb Catalunya. En aquest cas, Caixabanc va moure la seva seu bancària (com molts altres bancs) a València, amb la finalitat de protegir els interessos dels clients, accionistes i empleats, i per garantir la permanència de la companyia a la zona euro. El trasllat de la seu social de l'empresa no implica cap canvi en les seves operacions, ja que mantindrà els seus serveis centrals a Barcelona. Els mateixos passos va seguir el Banc Sabadell.

5. GRIFOLS

Grifols és un grup d'empreses del sector sanitari que proveeix a professionals sanitaris i pacients en més de 70 països de tot el món. Investiga, desenvolupa, fabrica i comercialitza *hemoderivats*, productes per a teràpia intravenosa, nutrició enteral, sistemes de diagnòstic i material mèdic.

Grifols reuneix un grup de vint empreses que operen en el sector de la sanitat a tot el món organitzades en principals blocs: l' àrea industrial i l'àrea comercial.

Des de 1940, Grifols ha estat present en l'àmbit de la salut, creant productes i serveis innovadors, basats en l'ètica i en la responsabilitat. Durant dècades, Grifols ha contribuït en multitud d'avanços científics i clínics molt rellevants.

El més impactant d'aquesta gràfica és la constant però lleu caiguda de la cotització de Grifols durant els mesos d'estiu, i que es veu recuperada a l'octubre, on es pot observar una tendència força alcista per l'empresa.

El valor mínim correspon al dia 26 d'octubre. Tot i així, el dia següent té lloc una important creixuda permanent fins a inicis del mes de novembre, coincidint amb la publicació del començament del procés de pau a Síria. Aquest fet és molt rellevant per a l'empresa, perquè pot subministrar material sanitari amb més seguretat ara que ja no hi ha tanta tensió al país. A més, al novembre

l'empresa anuncia que obrirà una nova planta a Brasil, en la qual ha invertit 17 milions d'euros.

En general, l'empresa no presenta gaires alt-i-baixos, però la seva principal crescuda també té lloc el mateix dia en el que es va declarar la independència de Catalunya, el 27 d'octubre, i en el qual les cotitzacions de la major part d'empreses van augmentar.

6. MAPFRE

MAPFRE és un grup empresarial espanyol independent que desenvolupa activitats asseguradores, reasseguradores, financeres, immobiliàries i de serveis a Espanya i altres 44 països. Aquestes activitats es desenvolupen a través de 258 societats, que s'agrupen en divisions i unitats operatives amb autonomia de gestió. És una societat que cotitza a la borsa; el control majoritari d'aquesta societat el té la Fundació Mapfre, fundació privada que desenvolupa activitats no lucratives de interès general.

El seu mercat s'orienta principalment a Espanya, Europa i Amèrica Llatina. A més, el Grup està present a Estats Units i Turquia.

Aquesta empresa ha patit una forta repercussió en la seva cotització al llarg dels mesos d'estiu fins al novembre, on trobem el seu valor mínim. Per aquest motiu, he centrat l'estudi de la seva evolució al llarg de tot un any, perquè d'aquesta manera es fa més visible el seu descens constant durant tants mesos.

El dia 25 de setembre de 2017, Mapfre emet un comunicat a la CNMV en el qual informa l'impacte dels recents huracans *Harvey, Irma i Maria*, que van tenir lloc al litoral atlàntic d'Amèrica del Nord i el Carib. Sense oblidar els terratrèmols ocorreguts a Mèxic. Aquests fenòmens meteorològics van ser d'una dimensió excepcional, i van suposar per a Mapfre un cost net d'entre 150 i 200 milions d'euros sobre el seu resultat de l'exercici, segons unes estimacions realitzades per la pròpia empresa. Per obtenir aquesta estimació de costos, la companyia ha valorat els impactes en les zones afectades sobre la seva cartera de valors distribuïda als EUA, a Puerto Rico, així com a la República Dominicana i a Mèxic. Aquest augment dels costos va fer necessari per a Mapfre una moderació en els seus objectius per al pròxim 2018, ja que ha de fer front a aquesta situació inesperada.

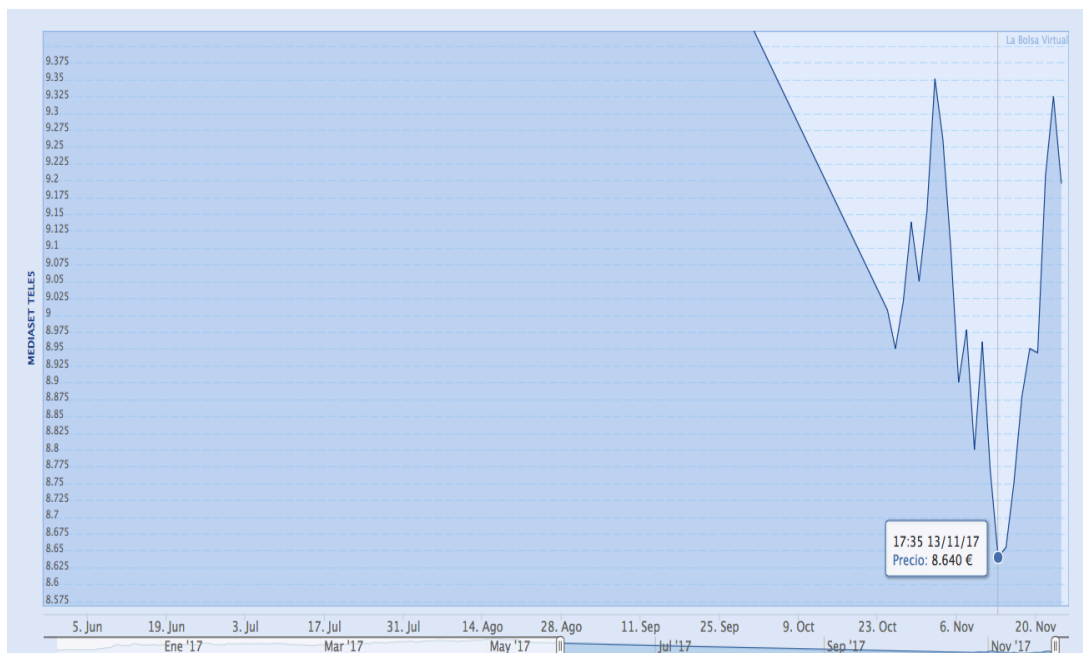
En resum, una catàstrofe provocada a milers de quilòmetres d'Espanya, ha provocat fortes conseqüències econòmiques negatives per a l'empresa, que ha d'assumir els danys de totes aquelles persones que compten amb el seu servei al continent americà.

7. MEDIASET

Mediaset Espanya està formada per un conjunt d'empreses dedicades al desenvolupament de negocis vinculats amb el sector audiovisual. La línia principal d'activitat del Grup és l'explotació de l'espai publicitari de les cadenes de televisió que opera. Té com a objecte social la gestió indirecta del Servei Públic de Televisió i explota comercialment set canals de Televisió: Telecinco, Cuatro, La Siete, Factoría de Ficción, Boing, Divinity, Energy.

El Grup Mediaset produeix i emet continguts audiovisuals en diferents plataformes (televisió i internet) per explotar-los comercialment a través de Publiespaña, Publimedia Gestió i l'àrea Comercial, encarregada de la venda de drets, llicències i productes derivats. A més, el Grup Mediaset produeix cinema i opera en l'àmbit de les agències de notícies audiovisuals. Telecinco Cinema, filial cinematogràfica de Mediaset Espanya, ha produït pel·lícules d'èxit i reconeixement a nivell mundial, convertint-se en un referent en la indústria cinematogràfica espanyola. També treballa en altres països, que li permeten posicionar-se i prendre contacte amb tots els àmbits relacionats amb el negoci internacional.

Pel que fa a l'evolució de l'empresa de televisió per excel·lència d'Espanya, s'observa una tendència baixista en la seva cotització al llarg dels últims sis mesos, estretament relacionat amb un fet que va provocar un gran impacte a nivell mundial, l'atemptat terrorista que va tenir lloc a Barcelona el dia 17 d'Agost de 2017.

Durant els mesos d'estiu i com cada any, la cotització d'aquesta gran companyia es mantenia estable, fins que el 17 d'agost es va produir aquest terrible esdeveniment a les Rambles de Barcelona. L'empresa va haver d'informar a milers d'espectadors del fet, i dels posteriors atacs que van tenir lloc a diferents indrets de Catalunya (Tarragona, Cambrils). És per aquest motiu, per la important feina de la televisió en moments com aquest, pel qual la

seva cotització en borsa va créixer, tot i que posteriorment, com en totes les altres empreses, es va produir una disminució en els seus valors, a causa de les terribles conseqüències que deixa una atemptat en l'economia d'un país. Des d'aquest moment, els seus valors comencen a disminuir de forma accelerada. Aquest descens s'allarga fins a mitjans d'octubre, on té lloc una lleugera recuperació a causa de la retransmissió per televisió del procés català per la independència, moment on guanyen molts espectadors i fa que la seva cotització augmenti molt. Tot i així, el seu valor mínim té lloc, com en totes les empreses, a principis de novembre, corresponent amb la conjuntura inestable relacionada amb la política espanyola. Posteriorment, es produeix una creixuda que es preveu constant fins a final d'any.

En conclusió, un fet tan rellevant com aquests atemptat va afectar a tots els àmbits econòmics del país. En especial als mitjans de comunicació, que van tenir un paper fonamental en la seva retransmissió, per informar durant i després d'aquest succés.

8. MELIÀ HOTELS

Sol Melià, fundada el 1956 a Palma de Mallorca (Espanya), és la companyia hotelera de vacances més gran del món, a més de líder absolut del mercat espanyol, tant en l'àmbit d'oci com en el de negoci. Ocupa el tercer lloc en el rànquing europeu i el dotzè del món, sent líder mundial en vacances, a Ibero Amèrica i el Carib. En l'actualitat disposa de més de 300 hotels distribuïts en 30 països de 4 continents. Sol Melià va ser la primera companyia hotelera espanyola en cotitzar en borsa en 1996. Les accions de l'empresa mantenen un alt rendiment sostingut al llarg dels últims anys i un llarg recorregut basat tant en els bons resultats de la companyia com en l'elevat valor dels seus actius immobiliaris.

Aquesta companyia, com a referent hotelera del país, presenta les típiques variacions estacionals d'una empresa que es dedica al turisme. Manté una tendència alcista, tot i que juntament amb les altres empreses, al novembre va patir una forta davallada.

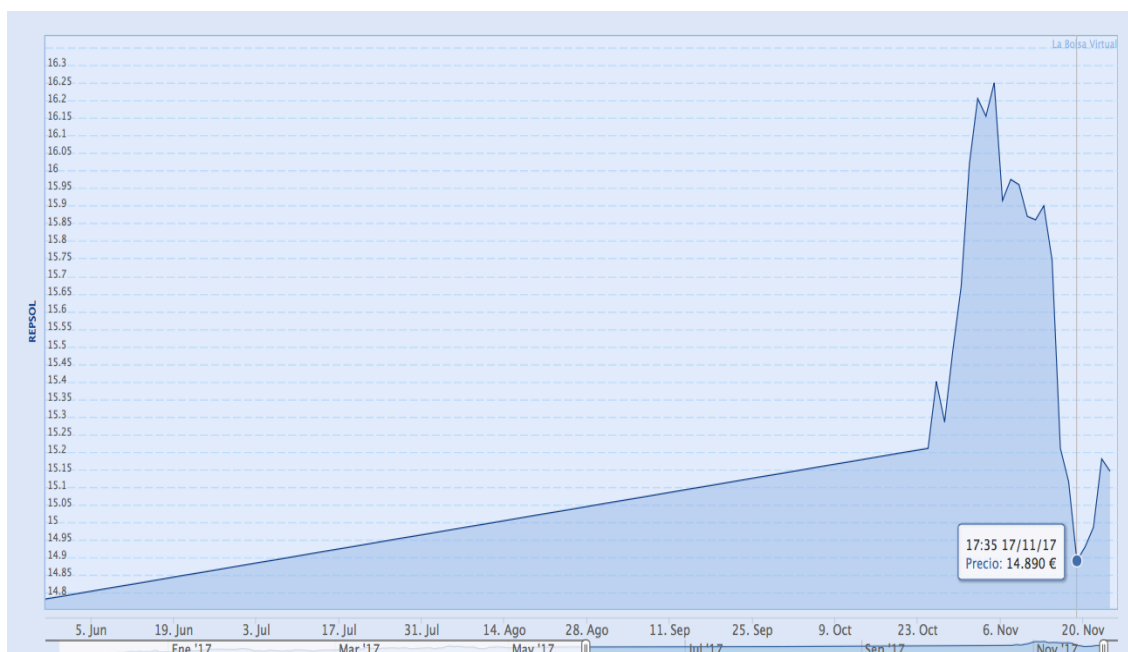
Durant els mesos d'estiu la cotització de Melià Hotels es trobava en els seus valors normals i estables, responent a la demanda de la seva activitat econòmica, el turisme i l'oci. Degut als huracans que van tenir lloc al continent americà (centre Amèrica) al setembre, la seva cotització es va veure afectada, ja que aquesta companyia té hotels a països que van patir aquestes catàstrofes (per exemple, Puerto Rico). Tot i així, va gaudir d'una ràpida recuperació, que va acabar al novembre a causa de la inestabilitat política d'Espanya, com a raó principal.

Finalment, la previsió de la cotització d'aquesta cadena hotelera és favorable, degut a la nova crecuda que va tenir lloc a finals de novembre. A més, en una època com el Nadal, on la gent sol viatjar més, els seus valors en Borsa tenen expectatives molt positives per acabar l'exercici econòmic de la millor manera.

9. REPSOL

Repsol, S.A. figura entre els principals grups petrolers i de gas espanyols. Repsol és una companyia energètica internacional que realitza totes les activitats d'exploració, desenvolupament i producció de cru i gas natural, transport de productes petrolífers, gasos líquids del petroli i gas natural, així com la producció i comercialització d'una àmplia gamma de productes derivats del petroli, petroquímics, GLP i gas natural.

El 2017 Repsol va emetre un bo verd certificat que l'ha convertit en la primera empresa del seu sector del món a utilitzar aquest tipus d'actiu. Aquest instrument li servirà per finançar més de 300 iniciatives encaminades a millorar l'eficiència energètica i reduir les emissions de CO2.

L'empresa Repsol, tot i els fets internacionals que han tingut lloc al llarg dels últims sis mesos, ha viscut una creixuda en Borsa molt considerable, sobretot durant l'estiu. Amb una tendència alcista amb fortes pujades a l'octubre i novembre, acabarà l'any amb valors semblants als de l'inici del segon semestre de l'any.

La millora de l'evolució de l'empresa és deguda a la recuperació del preu del petroli, que va fer augmentar el seu benefici notablement. Això ho podem

relacionar amb l'apaivagament del conflicte a Síria, on Espanya hi té molts interessos pel que fa al petroli.

Aquesta companyia és una de les tres que han patit menys volatilitat²³ durant l'últim període de l'any i en relació a la tensió política que afecta a Espanya. Per tant, Repsol (juntament amb Inditex i Viscofan; ja que són les altres dues empreses menys volàtils en aquest període) són tres bones opcions per reduir la volatilitat de l'Ibex 35. Així, els experts en borsa fins i tot van recomanar comprar o mantenir els seus títols en aquestes tres empreses. A més, el caràcter internacional del seu negoci permet que la incertesa política d'aquests mesos passi més desapercebuda per la cotització de Repsol.

D'aquesta empresa podem extreure expectatives positives, i és que ha sobreviscut a la forta tensió política molt millor que d'altres empreses, tot i haver patit una lleu caiguda dels seus valors.

10. TELEFONICA

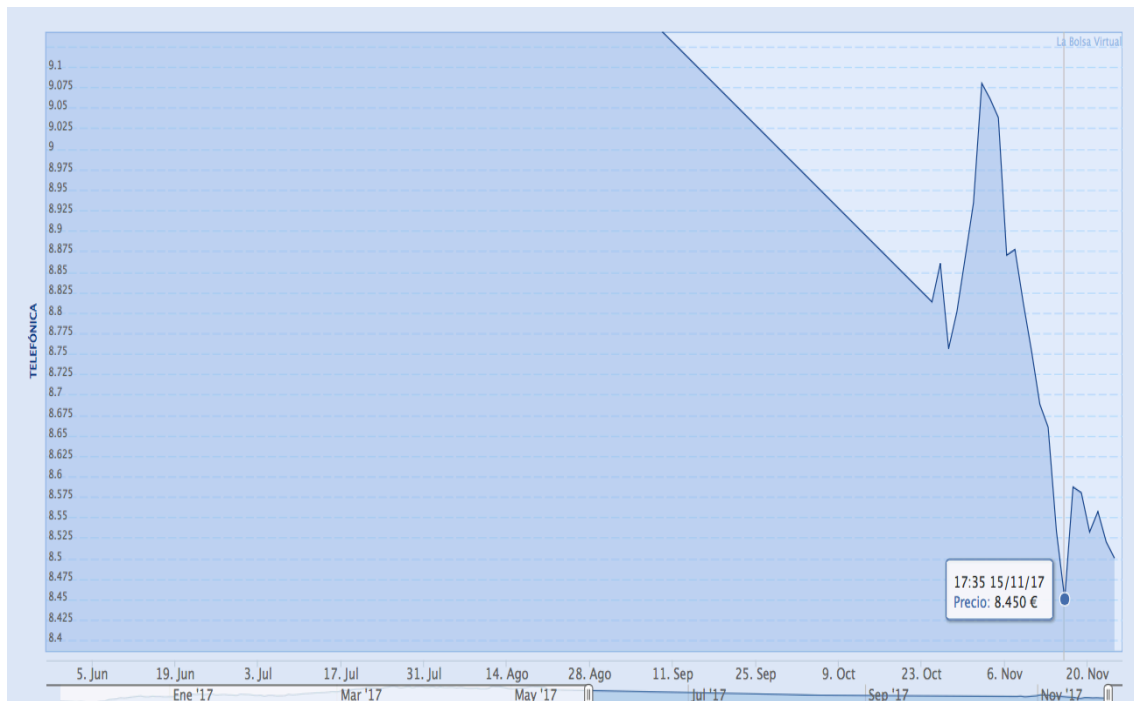

Després de la seva constitució en 1924, les activitats de Telefónica a Espanya es centren fonamentalment en els negocis de telefonia fixa i telefonia mòbil, amb la banda ampla com a eina clau per al desenvolupament d'ambdós negocis, i en els serveis i aplicacions de les tecnologies de la informació.

Aquesta companyia és un motor de progrés de la societat espanyola, contribuint com a mitjana amb prop del 2% del PIB nacional i és el major operador nacional per nombre de clients. Té presència a 25 països.

---

²³ **Volatilitat:** és la mesura de la variabilitat estimada de la cotització d'un actiu en un termini determinat. Prediu quant es pot desviar de la rendibilitat mitjana que s'espera de l'actiu. Com més volatilitat, més risc. Pateix grans fluctuacions.

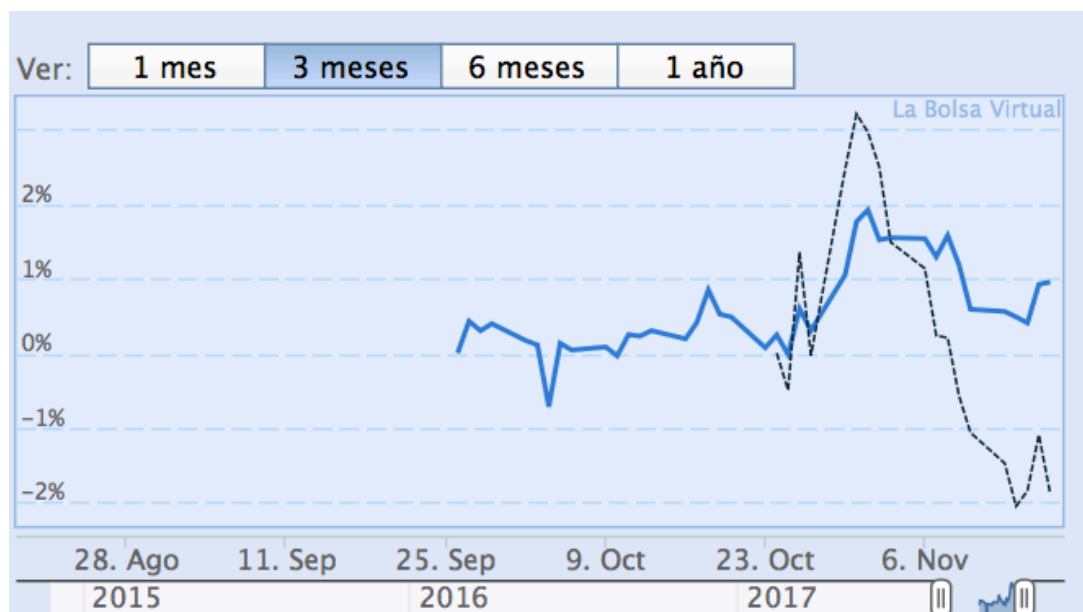
Aquesta important companyia de telefonia d'Espanya també ha viscut importants caigudes en picat durant els mesos d'octubre i novembre, després d'un bon període d'estabilitat a l'estiu.

La caiguda de la seva cotització es veu estretament relacionada al procés català derivat de les eleccions de l'1 d'octubre, i que es fa més notable a mesura que augmenta la crisi política a Catalunya. Aquesta empresa segueix el model exacte del que suposa la situació política d'Espanya, i que serveix com a resum de totes les altres empreses estudiades: l'1 d'octubre, amb les eleccions a Catalunya té lloc la primera caiguda en Borsa, tot i que no gaire notable. Una caiguda una mica més forta té lloc dies després amb l'agitació social consegüent d'aquestes eleccions. El 27 d'octubre trobem una creixuda exponencial d'un dia per l'altre, amb la proclamació d'independència del president català, que assegurava una estabilitat per a Catalunya. Espanya deroga aquesta proclamació i comença un període de lluites entre els dos governs, on s'acaba amb l'empresonament de molts consellers del parlament i el president ha de marxar del país per no ser empresonat també. Aquesta conjuntura provoca fortes manifestacions en contra d'aquests fets. A finals de novembre la situació millora notablement i ja no s'hi dona tanta importància al fet polític; així es veu reflectit a la cotització de l'empresa Telefònica, i de moltes altres empreses del país.

En resum, l'empresa no s'ha vist força afectada per altres motius que no siguin la política del país. Com Repsol, és una empresa amb poca volatilitat en comparació amb les altres estudiades.

PART I.III. Síntesi.

Podem afirmar que l'entorn polític i social d'un país actua com a agent multiplicador dels successos en borsa. Generalment, el sentit en què actuen sol ser negatiu ja que la situació política o social pot definir-se com un procés inestable on un dia tot està més o menys bé fins que un dia hi passa quelcom i tot està malament de sobte. Per això s'ha de tenir en compte els riscos borsaris a l'hora d'operar. Les inversions en projectes empresarials necessiten comptar amb un marc d'estabilitat i confiança en el qual desenvolupar-se a llarg termini. La incertesa és enemiga de la inversió en borsa.

²⁴ En aquest gràfic podem observar grans variacions durant una època molt inestable, sobretot pel que fa a la conjuntura política. Aquest gràfic és un recull en comú de l'evolució de les 10 empreses de la meua cartera de valors, i podem afirmar que totes comparteixen importants crescudes i descensos de

²⁴ Evolució de la meua cartera de valors a llarg dels últims 3 mesos (setembre, octubre, novembre). FONT: <http://www.labolsavirtual.com>

cotització en els mateixos punts de la gràfica, aproximadament al novembre. Així, podem extreure que totes comparteixen el mateix comportament davant d'una situació variable. A més, el gràfic de la meua cartera de valors (en color blau) és comparat amb el gràfic de l'evolució de l'Ibex 35 (en color negre, i discontinu) durant aquest mateix període. Veiem, per tant, que la meua inversió ha sigut favorable per a mi, obtenint molt més benefici que l'Ibex 35 (sobretot al mes de novembre). Aquest benefici obtingut és degut a la bona diversificació de la meua cartera de valors.

25

²⁵ Logos de les deu empreses de la meua cartera de valors. FONT: pròpia

PART II. Entrevistes a dos inversors a la Borsa espanyola.

En aquest treball no podia faltar una presa de contacte amb algú que hagués invertit en borsa, per explicar-me la seva experiència i així poder entendre millor com funciona i quins han sigut els seus resultats.

Per una banda, he entrevistat a en Raül Belckford un emprenedor holandès que actualment ha començat el seu negoci empresarial a Esplugues de Llobregat. Aquest negoci té a veure amb les finances i la Borsa. Crec que és un bon referent per a entendre de primera mà com s'inverteix en borsa. M'ha explicat que cal conèixer bé aquest gran mercat de capital, i que un cop entens el seu funcionament, pots invertir amb prudència i seguretat per obtenir bons resultats. En el seu cas, l'experiència està sent bona; tot i que creu que qualsevol conflicte o inestabilitat que es produeixi en un país pot afectar molt negativament a l'economia d'aquell país. Gràcies a aquesta enquesta, m'ha comentat que ell hauria de seguir més l'impacte que està tenint el conflicte català-espanyol en la Borsa espanyola, ja que creu que és molt interessant i que es poden treure moltes conclusions d'això. M'ha servit de molta ajuda la seva entrevista, donat que m'ha proporcionat un punt de vista més teòric i més professional. A més, m'ha explicat la història d'un gran banc del seu país que va arruïnar-se, fet que m'ha semblat de gran interès per al meu treball.

Per una altra banda, he entrevistat també al meu avi Emili. Ha treballat tota la seva vida com a enginyer, però degut al seu gran interès per l'economia i la política, m'ha demanat personalment de respondre aquestes preguntes sobre el tema. Ell m'ha proporcionat un punt de vista més personal i no tant professional, de com funciona la Borsa per a un inversor corrent. La seva experiència no va ser tan bona. M'ha explicat que ell només va voler ampliar els seus coneixements sobre aquest gran món de la Borsa, però que notava que s'estava tornant boig mirant sempre els gràfics de l'Íbex 35. Va arribar un punt que es va rendir, que no entenia res; i tot i que no va perdre molts diners, ha tret la seva pròpia conclusió que mai tornarà a ficar-se en aquest món. El que més interessant m'ha semblat de la seva entrevista és una història que

m'ha explicat sobre un conegut seu, que es va suïcidat perquè va patir una gran pèrdua de capital invertint en Borsa, com si es tractés d'un joc. És per aquest motiu que ell no vol tornar mai més a invertir-hi, i la raó per la qual ell va retirar els seus diners. A més, m'ha exposat la seva preocupació pel conflicte a Espanya vers Catalunya i la seva política, i creu fermament que hauríem de seguir, com a país, un model política i econòmic semblant al dels països nòrdics, ja que creu que allà tot funciona millor i no tenen els problemes econòmics que té Espanya.

En resum, m'ha semblat interessant comparar les dues entrevistes. La d'en Raül, amb una experiència satisfactòria i des d'un punt de vista professional, contrasta amb la de l'Emili, un inversor corrent amb una mala experiència en la Borsa. Tot i així, ambdós creuen que el principal requisit que s'ha de seguir si vols invertir en Borsa és informar-te primer, i seguir tots els consells dels professionals del tema. Si no ho fas, els dos coincideixen en que l'únic que t'aportarà la Borsa seran moltes pèrdues de capital i molts mals de cap.

CONCLUSIONS

Com a conclusió principal del meu treball de recerca puc afirmar que els fets en la política d'arreu del món tenen un impacte més o menys notable a la Borsa espanyola, ja que les empreses que hi participen busquen sempre el menor risc de fallida i per tant, estan alerta de qualsevol fet que ocorri i que pugui afectar a l'economia internacional; és llavors quan es replantegen les seves operacions borsàries. Per tant, constato que les meves hipòtesis d'inici es compleixen: qualsevol fet de política internacional afecten a la Borsa d'Espanya, en més o menys mesura. Malgrat això, hi ha ocasions en les quals aquestes modificacions no són suficients i acaben patint (en més o menys mesura) una petita caiguda dels seus valors. En el cas que s'hagi produït quelcom més greu, com és el cas d'un gran desastre meteorològic o un període de guerra, veurem com l'economia espanyola es veu molt més afectada. Per una altra banda, he descobert com hi ha empreses que tenen tanta rellevància a nivell internacional que actuen com a reguladors d'aquestes crisis, és el cas de Repsol. És a dir, com que aquesta empresa negocia principalment amb el petroli, la seva activitat econòmica és d'abast mundial. Tot i així, he pogut veure que els seus valors no han patit un greu impacte, sinó que tot i uns lleugers descensos, s'han mantingut. Aquest fet podria ser degut a la seva participació en l'oligopoli del petroli. En aquest cas, si les empreses negociants del petroli patissin fortes variacions en els seus valors, el preu del petroli variaria massa i els països del món no podrien fer front a aquesta variació de preus. Per tant, he esbrinat el que em cridava més l'atenció, i era per què algunes empreses patien menys variació que d'altres. A més, aquestes baixades dels valors implicarien variacions en el capital de la pròpia empresa i dels accionistes que hi haguessin invertit en grans quantitats, provocant-los una gran pèrdua de diners. En canvi, aquests fets internacionals no afectarien gaire a la societat en sí pel que fa a l'economia del propi país. Només l'afectaria notablement (és a dir, amb conseqüències nefastes per a l'economia) en el cas que s'hi produís un fet important al mateix país.

Pel que fa a la meua pròpia cartera de valors, s'ha vist clarament influïda pels esdeveniments estudiats. Principalment i com ja s'ha vist, la inestabilitat política

d'Espanya i Catalunya ha provocat una davallada greu dels valors de la meva cartera. Aquesta baixada dràstica la comparteixen totes les empreses just en les mateixes dates. Els períodes de recuperació també els comparteixen. Amb això puc extreure la conclusió que, com a inversora en Borsa i durant aquells dies tan variables, podria haver-me arruïnat. Al final de la meva operació a dia (29 de novembre) vaig perdre fins a tres punts en els valors de la meva cartera durant mitjans d'octubre fins a mitjans de novembre, dels quals he pogut recuperar solament un punt. Tot i així, l'efecte de crear una cartera de valors diversificada m'ha sigut favorable, ja que empreses que s'han mantingut més estables (Repsol) m'han ajudat a estabilitzar les meves pèrdues perquè no fossin tan greus.

Finalment, gràcies a aquest treball ara sé que el que més m'agradaria en un futur seria descobrir la manera de protegir les meves inversions perquè no es veiessin afectades per qualsevol esdeveniment arreu del món. I trobar la manera de arriscar-me en les meves operacions i no perdre capital. Però com que també he après que la Borsa és qui ens ensenya a nosaltres i no a l'inrevés, millor no prendre grans riscos i ser conscient de totes les operacions. I tant de bo algun dia pugui dominar aquest gran mercat de capital.

AGRAÏMENTS

Un cop acabat el treball, vull mencionar a aquelles persones que l'han fet possible, i hi han estat presents des de l'inici:

En primer lloc, agrair a la meva tutora Esperanza García per haver-me descobert aquest gran món de l'economia, i per guiar-me pel camí correcte durant aquests mesos en els quals m'ha dedicat molt de temps per treure el millor de mi i per treure profit del treball. M'has ensenyat que si hi ha quelcom que t'agradi, per molt difícil que sembli al principi, tot es pot fer possible. Gràcies a ella he pogut estudiar el que m'apassiona i, a més, hi he trobat el meu futur: la borsa.

Per una altra banda, agrair a les dues persones que m'han concedit les entrevistes, en Raül i l'Emili. En especial al meu avi Emili; i a la meva família sencera, per llegir-se el treball milers de cops i recordar-me en tot moment que tot l'esforç tindria una bona recompensa al final. Gràcies a tots per proporcionar-me els recursos i els ànims que he necessitat.

BIBLIOGRAFIA

- Un naufrago en la Bolsa, *Carlos Torres Blázquez*
- Delirios multitudinarios, *Charles Mackay*
- Iniciación a la Bolsa, *José Rodríguez, Raquel Saa i Ángeles Paz*
- Animal Spirits: como influye la psicología humana en la Bolsa, *George Akerlof i J. Shiller*

WEBGRAFIA

- <http://www.borsabcn.es/esp/asp/Portada/Portada.aspx>
- https://es.wikipedia.org/wiki/Econom%C3%ADa_conductual
- <https://www.bbva.com/es/economia-conductual-afecta-comportamiento-personas-economia/>
- <http://psicopsi.com/Punto-de-vista-economico-economia-psiquica>
- <http://revintsociologia.revistas.csic.es/index.php/revintsociologia/article/viewFile/252/265>
- <http://www.nasdaq.com/es/symbol/ndaq/real-time>
- https://elpais.com/elpais/2014/05/31/media/1401558681_263531.html
- <http://economipedia.com/definiciones/cotizar-en-bolsa.html>
- <https://aprendeconomia.com/2010/06/07/4-la-bolsa-de-valores/>
- <https://www.marianocabrera.com/que-se-negocia-en-la-bolsa-capitulo-2-6/>
- <https://www.bolsasymercados.es/esp/Sobre-BME/Que-es>
- <https://www.inversis.com/ets/guiabolsa/8.htm>
- <https://es.investing.com/markets/spain>
- <https://www.universidaddebolsa.com/blog/bolsas-de-valores-mas-grandes-del-mundo>
- <http://www.espanol.spindices.com/indices/equity/sp-bse-200>
- http://www.difbroker.es/web/es_es/glosario
- <https://ibex35tiemporeal.es/tipo-de-ordenes-de-compra-y-venta-de-acciones/>
- <http://www.lavanguardia.com/hemeroteca>
- <http://www.eleconomista.es/mercados-cotizaciones/noticias/8777258/11/17/El-Ibex-35.html>

V. ANNEXOS

En aquest apartat del meu treball mostraré totes aquelles notícies reals relacionades amb alguns dels fets comentats en la part pràctica, com ja he indicat. En aquestes notícies, extretes de setmanaris digitals (La Vanguardia, El Economista, El País), he basat el meu anàlisi dels gràfics de la cartera de valors, fixant-me en l'hemeroteca de cada un dels diaris.

ANNEX 1

Domingo, 8 de Octubre de 2017 Actualizado a las 14:23

Empresas y finanzas

Una quincena de empresas se llevan la sede social de Cataluña en una semana

Eleconomista.com

8/10/2017 - 14:23

¿Qué impacto económico puede tener la fuga de empresas de Cataluña? (6/10)

Una quincena de empresas, entre ellas CaixaBank, Gas Natural Fenosa y Banco Sabadell, del IBEX 35, han anunciado esta semana que trasladan sus sedes sociales fuera de Cataluña, una situación que puede agravarse en los próximos días, ante la posibilidad de que el Parlament haga una declaración unilateral de independencia.

La incertidumbre jurídica que ha generado el proceso independentista ha activado las alarmas de las grandes corporaciones catalanas, que para salvaguardar los intereses de accionistas, empleados y clientes han optado por mover ficha y ubicar su domicilio social en otras ciudades españolas.

Con este movimiento, no sólo pretenden trasladar un mensaje de tranquilidad a los mercados, sino que también garantizan que permanecerán al amparo de las autoridades europeas ante cualquier eventual escenario.

Las compañías que aún se están planteando llevar su sede fuera de Cataluña cuentan además ahora con la posibilidad de acogerse al decreto ley aprobado el viernes por el Gobierno y que permite a las sociedades llevar a cabo este paso sin necesidad de contar con el visto bueno de la junta de accionistas, tal y como establecen los estatutos de muchas empresas.

En el largo listado de compañías que a partir de ahora pagarán algunos de sus impuestos en otras comunidades figuran tres empresas catalanas del IBEX 35, el principal índice de la Bolsa española, como son CaixaBank, Gas Natural Fenosa y Banco Sabadell, con una cotización bursátil superior a los 52.000 millones de euros.

La primera de las tres en comunicar el traslado de su sede fue Banco Sabadell, entidad presidida por Josep Oliu y con más de 130 años de historia que ha ubicado su nuevo domicilio fiscal en Alicante, donde cuenta con uno de sus principales centros operativos

fuera de Cataluña y donde estaba la sede de la antigua CAM, que el grupo adquirió en subasta en 2011.

El Sabadell oficializó su decisión el jueves y el viernes le siguió CaixaBank: el banco líder en Cataluña y uno de los más importantes del país, junto a Santander y BBVA, ha optado por llevar su sede social a Valencia, de donde era originario Banco de Valencia, entidad que el grupo catalán compró en 2013.

La multinacional energética Gas Natural Fenosa, por su parte, moverá su sede social a Madrid "de forma temporal", a la espera de que baje la tensión política en Cataluña.

Este fin de semana ha proseguido la 'fuga' de sedes de Cataluña y también la Sociedad General de Aguas de Barcelona (Agbar), participada al 100 % por Suez Environnement España, firma perteneciente al grupo francés Suez, ha acordado llevar su domicilio social a Madrid.

Asimismo, la Fundación Bancaria La Caixa ha anunciado que traslada de Barcelona a Palma de Mallorca la sede social tanto de este organismo como de CriteríaCaixa, la sociedad de la que es accionista único y que gestiona el patrimonio de la entidad, "mientras se mantenga la actual situación en Cataluña".

La lista de empresas que sólo en la última semana han determinado sacar sus sedes de Cataluña es larga y no para de crecer. Entre ellas figuran la biotecnológica Oryzon; la textil Dogi; la tecnológica Eureka; el banco de inversión Mediolanum; o la cooperativa de crédito Arquia Banca -la antigua Caja de Arquitectos-, que está en trámites de obtención de ficha bancaria y ha decidido moverse a Madrid.

También la cotizada Service Point, dedicada a la impresión y reprografía digital; Proclinic, que distribuye material odontológico, o Ballenoil, que tiene una red de 90 gasolineras y 65 centros de lavado en toda España, han decidido irse, como meses atrás lo hicieron Naturhouse, empresa que cotiza en bolsa y que está especializada en nutrición y dietética, o la hotelera Derby Hotels.

Ayer mismo, la compañía especializada en certificación y notificación electrónica Lleida.net aprobó el traslado de su sede social de Lleida a Madrid.

Desde el punto de vista fiscal el impacto de estos traslados no es relevante, ya que los impuestos autonómicos que se pagarán en otras comunidades son los de transmisiones patrimoniales y actos jurídicos documentados.

Además, hasta ahora todas las empresas han asegurado que mantendrán su actividad y plantilla en Cataluña, así como sus centros de decisión.

Estos movimientos, no obstante, tienen un importante impacto simbólico, ya que en muchos casos se trata de empresas centenarias y con un fuerte arraigo en Cataluña.

A la espera de lo que suceda la próxima semana en el Parlament, algunas compañías como Freixenet, Catalana Occidente, Codorníu o Renta Corporación siguen de cerca los acontecimientos y no descartan adoptar también una decisión de este tipo.

Ante esta situación, el presidente del Círculo de Economía, Juan José Brugera, se reunió ayer con el presidente de la Generalitat para pedirle que renuncie a la declaración unilateral de independencia, porque "sería una bomba para la economía catalana", y que lo haga antes del reinicio de la actividad económica mañana, lunes.

ANNEX 2.

ELPAÍSECONOMIA.COM

El desafío catalán asesta al Ibex 35 su mayor caída desde el Brexit y le arrebató los 10.000 puntos

VIDEOANÁLISIS AL CIERRE | Las claves de la Bolsa y la agenda del jueves

POR S. M. | A.S.S.MADRID

Actualizado: 04/10/2017 19:36 horas

El selectivo español sufre su mayor caída desde el 24 de julio de 2016 y pierde los 10.000 puntos por primera vez desde mediados del pasado mes de marzo. El desafío catalán pasa factura a la banca, castigada hoy con dureza, y asesta al Ibex su mayor revés desde el Brexit.

La crisis catalana golpeó hoy de pleno al Ibex y al sector bancario, que teme una fuga de depósitos si finalmente se produce una declaración unilateral de independencia. El selectivo español fue el índice más castigado de Europa con pérdidas del 2,85%, hasta los 9.964 puntos. Se trata de su mayor caída desde el 24 de julio de 2016, justo después del Brexit. La Bolsa española se mueve ya en mínimos de marzo de este año, por debajo del soporte de los 10.000 puntos. La banca fue el gran lastre del mercado. Sabadell (-5,69%) lideró las caídas del Ibex junto con Colonial (-5,51%) y Caixabank (-4,96%).

Las catalanas no fueron las únicas entidades que sufrieron hoy en Bolsa. Santander (-3,83%), Bankia (-3,65%), BBVA (-3,61%) y Bankinter (-3,5%) también acusaron los efectos del desafío independentista catalán. El parqué teme una retirada de depósitos de los bancos en Cataluña en general y de las entidades catalanas en especial. La independencia catalana podría originar un 'corralito', es decir, el bloqueo de los ahorros de los catalanes. Esta posibilidad reaviva el temor a una fuga de depósitos de las entidades, situación que acabaría derivando en una nueva crisis del sector financiero español. Y la abrupta caída de Popular está aún muy reciente en la memoria de los inversores, que no olvidan la fuga masiva y acelerada de depósitos que sufrió la entidad en pocos días. Aunque la salud financiera de este banco era peor, los miedos anidan en la Bolsa española. Hoy, solo tres valores lograron escapar de los números rojos; Abertis (+0,9%), Siemens Gamesa (+0,86%) y ArcelorMittal (+0,18%).

El freno que mantiene el precio del petróleo, al filo de los 50 dólares en EEUU, aceleró la corrección en Repsol (-2,48%). Técnicas Reunidas (-2,03%), por su parte, recibió una ligera mejora de valoración por parte de Credit Suisse, hasta los 36 euros por acción. El peor valor del Ibex en 2017 cerró hoy más de 10 euros por

debajo de este precio objetivo, en 25,78 euros. El Mercado Continuo vivió una jornada de contrastes. Las caídas generalizadas las encabezaron Ercros (-14,66%) y Ezentis (-13,6%), castigado en Bolsa después de anunciar una ampliación de capital de 65,8 millones. En el extremo opuesto sobresalió Oryzon Genomics (+12,85%), que lideró las subidas después de anunciar el traslado de su sede, de Barcelona a Madrid.

Los mercados recuperaron la plena actividad en Europa, con la reapertura de la Bolsa en Alemania. El Dax Xetra fue el único de los principales índices del Viejo Continente que acabó con saldo positivo la sesión, al anotarse un 0,53%; hasta 12.970 puntos. El Ftse 100 británico acabó plano en 7.467 puntos, el Cac 40 francés cedió un 0,08%, hasta 5.363 puntos, y el Ftse MIB italiano recortó un 1,44%, hasta 22.456 puntos. Al otro lado del Atlántico los principales indicadores de Wall Street volvieron a acabar en máximos históricos gracias a las leves subidas que se apuntaron sus principales índices. El S&P 500 prolongó su racha de siete días al alza, después de recibir un dato positivo de actividad en el sector servicios de la mayor economía del mundo.

En España, la atención se centró en los efectos de la crisis catalana, que se agravó de nuevo en la jornada de hoy, a la espera de una inminente declaración unilateral de independencia por parte del Gobierno catalán. El castigo fue extensible a la deuda pública española. El Ibex bajó a mínimos de marzo mientras que el interés exigido al bono español a diez años escaló a máximos desde este mismo mes. Su rentabilidad amplió las subidas a un paso del 1,80%, a falta de un día para la subasta de deuda del Tesoro. Este repunte coincidió además hoy con una bajada en la rentabilidad del bund alemán, más lejos del 0,5%, de forma que la prima de riesgo escaló por encima de los 130 puntos básicos, lejos de los 115 puntos que registraba antes de las votaciones del pasado domingo en Cataluña.

En el mercado de divisas el euro subía hasta los 1,176 dólares. Los cruces de las principales divisas podrían verse alterados con las novedades que incluye la agenda del día en Estados Unidos. El dato de creación de empleo del sector privado se frenó hasta los 135.000 puestos de trabajo, en línea con lo esperado. La agenda se completa con la participación, a última hora el día, de la presidenta de la Reserva Federal, Janet Yellen, en una conferencia bancaria, mientras Donald Trump ultima la decisión sobre si opta por un relevo al frente de la Fed.

El mercado del petróleo mantenía el freno con el que ha comenzado el último trimestre del año. El barril de Brent se replegaba hasta los 55 dólares, mientras que el barril tipo West Texas, de referencia en EEUU, perdía por momentos el nivel psicológico de los 50 dólares.

ANNEX 3.

ELECONOMISTA.COM

Lunes, 2 de Septiembre de 2013 Actualizado a las 21:54

El mercado 'aparca' el conflicto sirio y aplaude la mayor actividad económica

ISABEL M. GASPAR / MAITE LÓPEZ

2/09/2013 - 21:54

La vuelta al trabajo suele ser menos dura si se inicia con una buena noticia y los inversores pudieron degustar el sabor de las subidas. Tras el pésimo cierre de mes que protagonizaron los principales selectivos a uno y otro lado del Atlántico como consecuencia de la incertidumbre generada por el conflicto sirio, las bolsas iniciaron el mes de septiembre bañadas por las cifras positivas gracias a los buenos datos económicos publicados.

Y es que en principio no habrá novedades respecto a la intervención de Estados Unidos en Siria hasta el 9 de septiembre, cuando el presidente del país norteamericano, Barack Obama, someterá a votación en el Congreso la participación en el conflicto.

En este sentido, la calma parece haber vuelto momentáneamente a los mercados, que en la sesión de se animaron gracias a los buenos datos publicados tanto en Europa como en Asia. Así, el PMI manufacturero de España se situó en los 51,1 puntos en agosto frente a los 49,8 puntos registrados en julio -por encima de 50 puntos denota expansión de la economía-. Se trata del mejor dato desde abril de 2011.

Por su parte, la actividad manufacturera de la eurozona en agosto subió hasta los 51,4 puntos desde los 51,3 puntos del mes anterior. De hecho, este índice mejoró en los principales países europeos, a excepción de Francia y Grecia, siendo Reino Unido el más destacado, ya que el PMI creció 2,4 puntos con respecto a julio, hasta los 57,2 puntos. También llegaron buenas noticias

---

desde China, donde el PMI de fabricación alcanzó los 51 puntos, su máximo nivel en los últimos 16 meses, frente a los 50,3 puntos que arrojó el dato anterior.

Fiesta alcista

En este contexto y con Wall Street cerrado por la celebración del Día del Trabajo, los selectivos más importantes europeos vivieron una jornada alcista. Así, el Ibex 35 escaló un 1,68%, hasta los 8.429,6 puntos -llegó a subir un 2,24%-. Capitaneando las alzas se situaron Banco Popular, que avanzó un 4,6%, IAG con un repunte del 3,9% y ArcelorMittal, que ganó un 3,8%. Es más, tan sólo Acciona y Grifols despidieron la sesión con tímidas caídas.

Por su parte, el EuroStoxx 50 fue el líder del Viejo Continente con un alza del 1,94%. Le siguieron el Cac 40 francés y el Ftse Mib italiano, que subieron un 1,84% en ambos casos. Además, el Dax alemán avanzó un 1,74%, mientras que el Ftse 100 hizo lo propio al repuntar un 1,45%.

Una jornada de alivio

Con el conflicto sirio más lejano, la huida de los inversores de la deuda refugio, como la alemana, provocó un alivio en las primas de riesgo de los países periféricos. La española vivió su mayor caída en puntos desde el 26 de junio, al destensarse 16 puntos básicos de golpe y situarse en los 252. También el diferencial portugués se relajó 11 puntos, hasta los 488, mientras que el italiano cerró 9 puntos por debajo del nivel del viernes.

En el terreno de las divisas, el yen, que había actuado como refugio, perdió fuelle frente a sus 10 principales cruces. Eso llevó al dólar a situarse en el nivel más alto en un mes frente a la divisa nipona, al apreciarse un 1,2%, hasta los 99,3 yenes. El billete verde también sacó pecho frente al euro, que sumó su cuarta sesión consecutiva en rojo y cayó a los 1,319 dólares, mínimos desde el 22 de julio.

Pero un dólar fuerte y que el conflicto sirio parezca un poco más lejano no provocó ventas masivas en el petróleo. Sólo el de referencia en EEUU, el West Texas, cedió terreno -se situó en los 106,8 dólares, prácticamente

---

niveles previos a que EEUU anunciase represalias-. El barril Brent europeo, pese a haber llegado a perder un 1,6% durante la sesión, recuperó el signo positivo y avanzó hasta los 114 dólares.

ANNEX 4.

EXPANSION.COM

MERCADOS

Los huracanes, un contratiempo para Mapfre en EEUU

POR EXPANSIÓN.COM

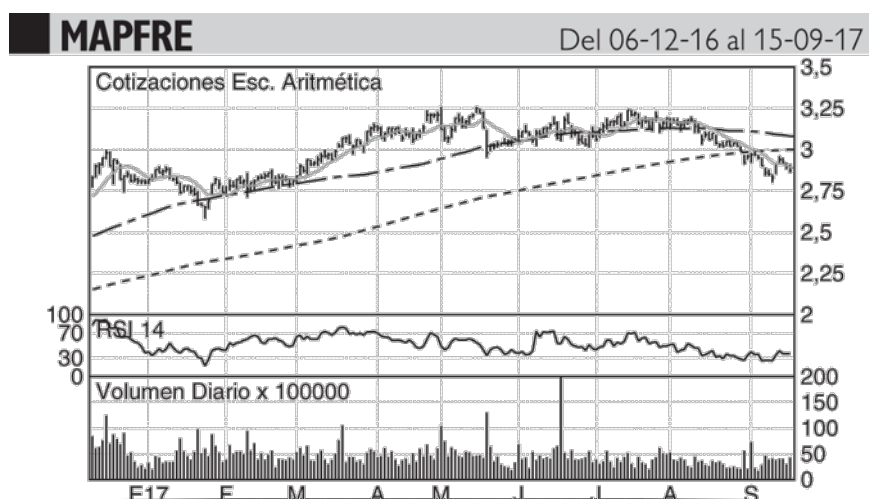
Actualizado: 19/09/2017 12:10 horas

Precio objetivo (€)	Cotización (€)
2,96	2,87
Variación en 2017 (%)	
-0,93	
PER (2017) en veces (cotización/beneficio)	Rentabilidad por dividendo 2017 (%)
10,69	5,23

Mapfre cuenta con el reto de mejorar su rentabilidad en EEUU, país en el que obtiene el 6,5% de su beneficio, pero donde su ratio combinada es del 101%. Los daños ocasionados por los huracanes Harvey e Irma podrían ser un contratiempo para la mejora de los números de la aseguradora española.

Las primeras impresiones apuntan a que el impacto no será muy abultado, pero obligarán a Mapfre a realizar esfuerzos extra. Algunos analistas lamentan que EEUU sea una región que no es rentable y no descartan que la ratio combinada supere las tasas actuales. También resaltan que **la salida de la recesión de Brasil está siendo más lenta de lo esperado**, por lo que el crecimiento de las primas en el país no acaba de despegar.

De esta forma, **España se queda sola como motor para cumplir con el plan estratégico**. En Bolsa, uno de sus alicientes es su rentabilidad por dividendo.

ANNEX 5.

ELPAISECONOMIA.COM

El Ibex se resguarda de la barbarie bajo los 10.400 puntos

El selectivo cede un 0,56% hasta los 10.385,70 puntos pero sube un 1% en la semana

El temor de la banca a los tipos bajos y la desconfianza en Trump también lastran al mercado

Principales cotizaciones

USD x EUR 0,8483 **0,331%**

Petroleo Brent 61,530 **-2,116%**

DOW JONES 24.173,65 **-0,03%**

EUROSTOXX 50 3.561,57 **-0,25%**

IBEX 35 10.184,00 **-0,27%**

Sin embargo, con el transcurso de la jornada el Ibex ha ido recuperando posiciones hasta limitar su caída al 0,56% lo que le permite despedir la semana con un alza acumulada del 0,997% que lo sitúa en los 10.385,70 puntos.

-
- Las acciones de aerolíneas de todo el mundo se desploman

Pese a que los peores temores fueron aparcándose con el paso de las horas, el terrorismo sí ha marcado con fuerza la cotización de los sectores más ligados al turismo. Así, la aerolínea IAG ha cerrado la sesión con una caída del 2,21%, la hotelera Melia ha cedido un 1,97% mientras que Aena se dejaba el 1,94%.

El tono ha sido similar en el resto de Europa, donde el Euro Stoxx cae el 0,57% este viernes; Fráncfort se dejaba el 0,37%; Londres, el 0,87%; París, el 0,76% y solo Milán se mantenía plano, con un imperceptible retroceso del 0,06%.

Con todo, parte de las motivaciones que insuflaron este ánimo vendedor al mercado hay que buscarlas lejos del horror terrorista.

“Al final, en estos eventos ya tenemos la triste experiencia de los últimos años. El impacto se va diluyendo de forma cada vez más clara. El ejemplo lo tenemos, el mercado ha abierto relativamente débil pero se ha ido recuperando. El comportamiento del mercado no se diferencia mucho de lo que estamos acostumbrados a ver en los dos últimos años”, valora Jorge Nuño, gestor del

Global Strategy de Fidentiis Gestión, quien advierte que el desánimo generalizado sí puede acompañar a medio plazo a los sectores turísticos. Tras los atentados de París de otoño de 2015, ilustra, los ingresos medios por habitación de Accor, el mayor grupo hotelero galo, llegaron a caer un 6%.

ANNEX 6.

QÜESTIONARI 1: Raül Belckford

1. Des de fa quan inverteixes en Borsa?

Al mercat de renda variable des de fa uns 10 anys. Alguna vegada també ho he fet en el mercat monetari i de renda fixa.

2. Amb quina finalitat vas decidir invertir en Borsa?

En la majoria de les ocasions per capitalitzar els meus estalvis. En poques ocasions per complementar els meus coneixements teòrics sobre el tema.

3. En quin tipus de valors inverteixes?

Fonamentalment fons d'inversió i de pensions.

4. Quin criteri creus que s'ha de seguir per invertir en Borsa?

Assumeixo aquella quantitat de risc que crec que puc assumir. És a dir, assumeixo un risc prou alt com perquè la generació de rendiment pugui ser "atractiva" sense que això posi en perill la meva "estil de vida".

5. I quin criteri creus que s'ha de seguir per retirar les teves inversions?

Cada inversor i finalitat d'inversió és diferent. Però potser, un criteri general podria ser aquell que suposa l'adequació de les expectatives de rendiment al risc que realment s'està disposat a assumir.

6. Assumeixes molt risc amb les teves inversions?

El mateix que he exposat a la pregunta anterior.

7. Com creus que està afectant la política espanyola vers el procés català?

Suposo que per Borsa fas referència al mercat de renda variable espanyol, cert? En aquest cas, crec que l'afectació del conflicte català en el preu de les accions dependrà de la incertesa que aquest pugui generar sobre les expectatives dels "beneficis" futurs de les empreses i la corba de tipus d'interès.

8. Coneixes algun cas d'algú que s'hagi arruïnat invertint en Borsa?

En borsa no, però en altres mercats vinculats si (mercat de derivats). Per exemple, el cas del Barings Bank.

---

9. Quins dos consells donaries per a principiants interessants en la Borsa?

Potser dos. El primer que inverteixen només en allò que comprenen. I el segon, que primer provin amb simuladors o amb quantitats petites.

10. Creus que tothom hi pot invertir?

Si no hi ha restriccions inicials en el plantejament de la pregunta, sí, ¿per què no?

11. Creus que hi ha empreses que s'han pogut arruïnar a causa d'un fet d'abast internacional, com per exemple una guerra o un tsunami?

Sí. En el cas exposat anteriorment del Barings Bank, crec recordar que un dels factors que va acabar per desencadenar la ruïna del banc va ser la caiguda de les borses asiàtiques a causa del terratrèmol de Kobe el 1995.

12. Creus que la Borsa espanyola és prou forta per resistir crisis provocades per greus conflictes de política internacional?

No crec que hi hagi cap Borsa en el món immune a greus conflictes.

13. Creus que Espanya ja ha superat la crisi en la qual s'ha vist immersa durant 10 anys?

No. Hi ha recuperació econòmica, però encara queda lluny la normalitat. Un exemple d'això són els tipus d'interès negatius i el programa de compra d'actius que encara té vigent l'ECB, la quantitat d'atur i la precarietat laboral que encara existeix, ...

14. Creus que els tsunamis Irma i Maria a l'Atlàntic durant aquest estiu han afectat a la Borsa Espanyola? I l'atemptat terrorista a Barcelona?

No he seguit massa l'impacte a la borsa espanyola. Però en altres mercats, l'efecte ha estat transitori, puntual i limitat.

15. En el cas d'una empresa amb constants baixades de cotització, què creus que és millor: invertir moltes accions amb poc valor, o poques accions però amb molt valor?

M'imagino que la pregunta porta implícita l'expectativa que hi hagi una recuperació de la cotització a futur, cert ?. En aquest cas, si la quantitat que busques invertir és petita, potser seria millor la primera opció.

16. Qui s'arruïna primer, una gran empresa o un inversor corrent?

Una gran empresa sol estar dirigida per professionals amb un coneixement que es pressuposa més gran que el d'un inversor "corrent". Això hauria de suposar un avantatge comparatiu en relació a la premissa sobre el binomi rendibilitat - risc a la que feia referència anteriorment i, per tant, hauria de propiciar una menor probabilitat de ruïna.

17. Per què és imprescindible la intervenció d'intermediaris en les negociacions en Borsa?

Perquè són els "únics" que poden negociar directament en mercat.

18. Quina creus que és l'economia més avançada actualment, a tot el món?

Si la teva pregunta fa referència al sistema financer, segurament la resposta seria US.

ANNEX 7.

QÜESTIONARI 2: Emili Chalaux

1. Des de fa quan inverteixes en Borsa?

Vaig posar una petita quantitat de diners (1000 euros) al Banc Sabadell durant 1 any, però al cap d'un any ho vaig treure. Fa aproximadament 15 anys, al 2003 si no recordo malament.

2. Amb quina finalitat vas decidir invertir en Borsa?

Vaig invertir per conèixer què era la Borsa, ja que ho desconeixia totalment i volia augmentar els meus coneixements sobre el seu funcionament.

3. En quin tipus de valors inverteixes?

Vaig invertir en valors de renda variable, al Banc Sabadell.

4. Quin criteri creus que s'ha de seguir per invertir en Borsa?

Tenir molts diners, entendre-hi i diversificar les teves accions, és molt important per no quedar-te sense res.

5. I quin criteri creus que s'ha de seguir per retirar les teves inversions?

Treure'ls quan vegis un primer símptoma de risc, com jo vaig fer. Crec que és important deixar-ho ja que pot crear molta addicció i és perillós.

6. Assumeixes molt risc amb les teves inversions?

No, vaig assumir un risc molt baix. Només volia conèixer com funcionava.

7. Com creus que està afectant la política espanyola vers el procés català?

A la d'Espanya no estic gaire informat, però a l'economia catalana hi està afectant molt negativament.

8. Coneixes algun cas d'algú que s'hagi arruïnat invertint en Borsa?

No conec cap cas directament, però sí històries de gent que s'ha arruïnat, com gent que s'ha arribat a suïcidar al conèixer les seves pèrdues.

9. Quins dos consells donaries per a principiants interessants en la Borsa?

Ésser conscient del gran risc que comporta la Borsa. També, si no hi entens, millor que no hi entris, per evitar futurs mals de cap.

10. Creus que tothom hi pot invertir?

No, perquè la gent no té els coneixements suficients i necessaris.

11. Creus que hi ha empreses que s'han pogut arruïnar a causa d'un fet d'abast internacional, com per exemple una guerra o un tsunami?

Sí, ho crec fermament i és molt perillós per a les empreses. Poden entrar en fallida ràpidament.

12. Creus que la Borsa espanyola és prou forta per resistir crisis provocades per greus conflictes de política internacional?

No ho és, la Borsa Espanyola i l'economia en general és molt feble i no estaria preparada.

13. Creus que Espanya ja ha superat la crisi en la qual s'ha vist immersa durant 10 anys?

No, al mes de gener de 2018 vindrà una nova caiguda, perquè el Banc Central Europeu compararà només la meitat del deute espanyol que comprava fins ara.

14. Creus que els tsunamis Irma i Maria a l'Atlàntic durant aquest estiu han afectat a la Borsa Espanyola? I l'atemptat terrorista a Barcelona?

Ho desconec, però si hagués afectat, segurament seria de forma negativa.

15. En el cas d'una empresa amb constants baixades de cotització, què creus que és millor: invertir moltes accions amb poc valor, o poques accions però amb molt valor?

De tota empresa amb fortes baixades de cotització es necessitaria un estudi més acurat de l'empresa de la qual es tracta per respondre la pregunta, ja que no només les seves accions són l'important.

16. Qui s'arruïna primer, una gran empresa o un inversor corrent?

Un inversor corrent, perquè un inversor corrent no té patrimoni ni resistència suficient per suportar les pèrdues.

17. Per què és imprescindible la intervenció d'intermediaris en les negociacions en Borsa?

Perquè, sempre i quan siguin honrats, són imprescindibles ja que tenen els coneixements que els inversors corrents no solen tenir.

18. Quina creus que és l'economia més avançada actualment, a tot el món?

L'economia dels països nòrdics. Les economies més avançades no són les dels països més grans, sinó per exemple les dels països nòrdics i Luxemburg (són paradisos fiscals).
